

Nataša Logar

Strokovno-znanstveni jezik: študijska literatura in priročniki v
Sloveniji ter kratek pregled tujih praks

Šifra projekta: ARRS J6-7094

Vodja projekta: Tomaž Erjavec, Institut "Jožef Stefan"

Spletna stran: <http://nl.ijs.si/kas/>

Ljubljana, 2017

Strokovno-znanstveni jezik: študijska literatura in priročniki v Sloveniji ter kratek pregled tujih praks

Avtorica: Nataša Logar

Izdajatelj: Fakulteta za družbene vede, 2017

Dokument je v PDF-formatu objavljen na povezavi <http://nl.ijs.si/kas/>.

Datum objave 1. 4. 2018.

Uporaba, razmnoževanje in predelava v nove dokumente so dovoljeni v nekomercialne namene ob doslednem navajanju vira:

Logar, N. (2017). *Strokovno-znanstveni jezik: študijska literatura in priročniki v Sloveniji ter kratek pregled tujih praks*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

To delo je na voljo pod licenco [Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Kazalo

SPREMNA BESEDA	4
ANALIZA I: SLOVENSKI PROSTOR – UČBENIKI IN PRIROČNIKI, NAVODILA	5
1 Učbeniki in priročniki	5
1.1 Učbeniki in priročniki v učnih načrtih predmetov, povezanih s strokovnim ubesedovanjem	5
1.2 Drugi učbeniki in priročniki	11
1.3 Sklepni komentar k poglavju.....	15
2 Fakultetna navodila	15
2.1 Sklepni komentar k poglavju.....	20
ANALIZA II: TUJE PRAKSE – PREDMETI, UČBENIKI IN PRIROČNIKI	22
1 Predmeti, povezani s strokovnim ubesedovanjem	22
1.1 Združeno kraljestvo	23
1.2 Francija.....	23
1.3 Nemčija	24
1.4 Sklepni komentar k poglavju.....	25
2 Učbeniki in priročniki	25
2.1 Analiza A: 10 del v tiskani izdaji	26
2.2 Analiza B: 20 del na Google Books	34
2.3 Sklepni komentar k poglavju.....	40
SKLEP.....	42
LITERATURA.....	43
PRILOGE	44

SPREMNA BESEDA

Ena izmed nalog, zapisanih v prijavi projekta "Slovenska znanstvena besedila: viri in opis", je bila priprava pregleda učnih načrtov predmetov, povezanih s tvorjenjem strokovno-znanstvenih besedil na slovenskih in tujih univerzah, s poudarkom na seznamih literature, zlasti na njihovem učbeniškem in priročniškem delu. V slovenskem prostoru smo za izhodišče vzeli že opravljeno študijo *Slovenščina kot strokovni jezik na slovenskih univerzah* avtoric T. Lengar Verovnik, N. Logar in M. Kalin Golob (2013), pregled po tujem prostoru pa smo tokrat opravili prvič, zato smo ga v tej fazi še zelo omejili.

Dokument, ki je bil v pričujoči obliki najprej interni,* nam je v projektu pomagal pri razumevanju stanja ter potreb, povezanih z zmožnostjo tvorjenja zaključnih strokovnih in znanstvenih del (v slovenščini), tj. predvsem z zmožnostjo študentov in mlajših raziskovalcev, ki šele začenjajo svojo znanstveno pot.

Pregled, ki sledi, je torej izhodiščni. Ob projektnih potrebah smo imeli pri njegovi pripravi kot bralce oz. uporabnike v mislih predvsem visokošolske učitelje, ki poučujejo katerega od predmetov, povezanih s strokovno-znanstvenim ubesedovanjem v slovenščini, ter strokovne sodelavce, ki pripravljajo fakultetna navodila za izdelavo diplomski in podobnih del. Naš namen je bil torej na enem mestu zbrati in pregledno predstaviti osnovne podatke ter vire in na kratko oceniti njihove ključne poudarke, izčrpnost pa prepuščamo dopolnitvam, ki jih bodo dodali omenjeni bralci sami, vsak za svoje potrebe.

Ljubljana, 19. 3. 2018

Avtorica

* *Analiza I* iz tega dokumenta je bila v nekoliko spremenjeni obliki objavljena v:

Logar, N. (2017): Poučevanje strokovno-znanstvenega jezika na slovenskih univerzah: pregled študijske literature in navodil za izdelavo zaključnih del. *Slovenščina 2.0*, 5 (1): 38–69. Dostopno prek: http://slovenscina2.0.trojina.si/arhiv/2017/1/Slo2.0_2017_1_03.pdf.

ANALIZA I: SLOVENSKI PROSTOR – UČBENIKI IN PRIROČNIKI, NAVODILA

1 Učbeniki in priročniki

1.1 Učbeniki in priročniki v učnih načrtih predmetov, povezanih s strokovnim ubesedovanjem

V študiji *Slovenščina kot strokovni jezik na slovenskih univerzah* (Lengar Verovnik, Logar, Kalin Golob 2013) je bil opravljen **vsebinski pregled učnih načrtov** predmetov, povezanih s strokovnim ubesedovanjem, vseh javnih slovenskih univerz (Univerze v Mariboru (UM), Univerze na Primorskem (UP), Univerze v Ljubljani (UL) in Univerze v Novi Gorici (UNG)). Študija je zajela vse fakultete in vse študijske programe 1., 2. in 3. stopnje v študijskem letu 2013/14 (gl. prav tam: 14–25). Pregled je pokazal, da večina fakultetnih programov ne ponuja predmetov, ki bi posebej usposabljali za strokovno ubesedovanje v slovenskem jeziku, kljub temu pa je bilo mogoče izločiti **72 predmetov**, ki pri študentih razvijajo – četudi le obrobno ali le v tujem jeziku – strokovne jezikovne kompetence. Te predmete so avtorice študije glede na vsebine in delež obravnave znanstveno-strokovnega diskurza razdelile v tri skupine. Za naš namen je zanimiva predvsem ožja skupina **40 predmetov**, ki jo sestavlja:

"– **9 predmetov**, ki so namenjeni celovitemu spoznavanju zakonitosti strokovnega in/ali znanstvenega ubesedovanja v slovenščini /poud. N. L./;

– 12 predmetov, ki se prevladujoče posvečajo le enemu oz. izbranih vidikov strokovnega ubesedovanja (npr. argumentaciji; retoričnim veščinam; terminologiji stroke; pripravi le določenih strokovnih besedilnih vrst);

– 19 predmetov, ki tem problematikam namenjajo le del učnih ur, jih torej umeščajo ob druge vsebine." (prav tam: 15).

Predmeti (9), zajeti v prvo alinejo navedka, so naslednji:

1. *Jezik znanstvenih besedil* (Fakulteta za humanistične študije UP)
2. *Osnove znanstvenega pisanja* (Fakulteta za družbene vede UL)
3. *Praktikum pisanja in branja* (Fakulteta za družbene vede UL)
4. *Strokovno besedilo* (Filozofska fakulteta UL)
5. *Znanstveno besedilo* (Filozofska fakulteta UL)
6. *Oblikovanje strokovnih in znanstvenih besedil* (Filozofska fakulteta UM)

7. *Strokovna komunikacija I* (Filozofska fakulteta UM)
8. *Strokovna komunikacija II* (Filozofska fakulteta UM)
9. *Pisanje in objavljanje znanstvenih besedil* (Fakulteta za turistične študije – Turistica UP)

Predmetnike smo v juniju 2016 pregledali še enkrat. Ugotovili smo, da navedeni predmeti ostajajo del visokošolskih programov tudi v študijskem letu 2015/16.¹ Ker javno dostopni deli učnih načrtov ne zajemajo prikaza študijske literature, po tej poti ni bilo mogoče priti do seznamov enot, ki jih nosilci in izvajalci določajo kot obvezno ali dodatno študijsko literaturo. Zato smo v dneh od 30. maja 2016 do 30. junija 2016 nosilce predmetov prek elektronske pošte prosili, naj nam sezname literature pošljejo. Pozitivno so se odzvali vsi in nam omogočili pripravo spodnjega enotnega seznama (Tabela 1).²

Ob tem je treba poudariti, da v Tabeli 1 navedena literatura (večinoma gre za enote iz akreditacijskih učnih načrtov)³ ni nujno in v celoti ter samo v tem obsegu tudi zares uporabljena kot študijska literatura pri vsakokratni izvedbi. Izvajalci te sezname sproti dopolnjujejo in posodablajo ter prilagajajo študentom, ki so vpisani k predmetu (sploh če gre za izbirni predmet). Razumeti jih je torej treba kot referenčna dela, ki kažejo predvsem vsebinske temelje predmetov.

Appadurai, Arjun, 1990: Disjuncture and Difference in the Global Cultural Economy. *Public Culture* 2/2. 1–24.

Austin, John L., 1990: Kako napravimo kaj z besedami?. Ljubljana: ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Balažič Bulc, Tatjana, 2010: Pozicija konektorjev v makrostrukturi znanstvenega članka. Vintar, Š., ur.: Slovenske korpusne raziskave. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. 54–71.

Booth, Wayne C., Colomb, Gregory G., Williams, Joseph M., 2011: *The craft of research*. Chicago; London: The University of Chicago.

Bučar, Bojko, Šabič, Zlatko, Brglez, Milan, 2002: Navodila za pisanje: seminarske naloge in diplomska dela. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Chalmers, Alan F., 1994: *What is this thing called science?* Indianapolis: Hackett Publishing Company.

¹ Do manjše spremembe je prišlo le pri predmetu *Jezik znanstvenih besedil* (zgoraj 1.), ki se je preimenoval v *Pisanje strokovnih in znanstvenih besedil*.

² Zahvaljujem se (po abecednem vrstnem redu) doc. dr. Ani Beguš, izr. prof. dr. Ana Bojinović Fenko, doc. dr. Dejanu Jontesu, izr. prof. dr. Miri Krajnc Ivič, doc. dr. Vlasti Kučič, izr. prof. dr. Gorazdu Sedmaku in izr. prof. dr. Mojci Smolej.

³ Akreditacijski obrazec nabor literature omejuje na največ 2 enoti obvezne literature in 3 enote dodatne literature (interna reakreditacijska dokumentacija, FDV, 2016).

- Chesterman, Andrew, 2000: *Memes of Translation*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Cigale, Matej, 1880: *Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča*. Ljubljana: Matica slovenska.
- Dressler, Wolfgang Ulrich, Beaugrande, Robert Alain de, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
- Dukič, Davorin, 2010: Razvoj koncepta funkcijske zvrstnosti v slovenskem jezikoslovju. *Slavistična revija* 58/3. 311–334.
- Eco, Umberto, 2003: *Kako napišemo diplomsko nalogo*. Ljubljana: Vale-Novak.
- Fachsprachen/Languages for Special Purposes 1–2, 1991.
- Fischer, Kerstin, 2000: *From Cognitive Semantics to Lexical Pragmatics*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Hladnik, Miran, 2002: *Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Kolarič, Rudolf, 1956: *Leposlovni jezik in strokovni jeziki*. *Jezik in slovstvo* 2/3. 118–120.
- Kržišnik, Erika, ur., 2004: *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem: členitev jezikovne resničnosti*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Kuhn, Thomas S., 1970: *The structure of scientific revolutions*. Chicago: University of Chicago Press.
- Kunst Gnamuš, Olga, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, Center diskurzivnih študij.
- Latour, Bruno, 1987: *Science in action*. Cambridge: Harvard University Press.
- Logar, Nataša, Verovnik, Tina, ur., 2001: *Nastajanje strokovnih in znanstvenih besedil: med pisanjem in družbenim kontekstom*. Ljubljana: Študentska založba.
- Miholič, Petruša, Marušič, Dorjan, 2009: *Pisanje (znanstvenih) člankov*. *Bilten: ekonomika, organizacija, informatika v zdravstvu* 25/5. 150–153.
- Mikolič, Vesna, 2007: *Modifikacija podstave in argumentacijska struktura besedilnih vrst*. *Slavistična revija* 55/1–2. 341–355.
- Mikolič, Vesna, 2009: *Specializirani jezikovni korpusi in funkcijska zvrstnost*. Stabej, M., ur.: *Infrastruktura slovenščine in slovenistike*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 257–263.
- Orel, Irena, ur., 2007: *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Orožen, Martina, 1996: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Orožen, Martina, 2007: *Prepleti medzvrstnih jezikovnih prvin v strokovnih besedilih 19. stoletja*. Orel, I., ur.: *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 59–75.
- Ostapenko, Valentyna, 2007: *Zu Fachtextsorten. Vernetzung von Fachtextsorten. Textsorten der Normung in der technischen Harmonisierung*. Berlin: Frank & Timme.
- Petrič, Teodor, 1996: *On some (non-)parallelisms in natural textlinguistics: comment on Dressler's model of natural textlinguistics*. *Sprachtypologie und Universalienforschung* 49/3. 312–7.
- Pisanski Peterlin, Agnes, 2011: *Metabesedilo med dvema kulturama*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Pogorelec, Breda, 1979: *Slovenski jezik: jezikovna politika in praksa*. XV. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 3–29.
- Pogorelec, Breda, ur., 1983: *Slovenščina v javnosti*. Ljubljana: Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije; Slavistično društvo Slovenije.

- Portis-Winner, Irene, 1994: *Semiotics of Culture. The Strange Intruder*. Bochum: Universitätsverlag Dr. Norbert Brockmeyer.
- Prunč, Erich, 2007: *Entwicklungslinien der Translationswissenschaft. Von den Asymmetrien der Sprachen zu den Asymmetrien der Macht*. Berlin: Frank & Timme.
- Riley, Michael, in dr., 2000: *Researching and writing dissertations in business and management*. London: Thomson Learning.
- Skubic, Andrej, 2006: *Obrazi jezika*. Ljubljana: Študentska založba.
- Smith, Stephen L. J., 2010: *Practical tourism research*. Wallingford: CAB International.
- Snell Hornby, Mary, 2008: *Translationswissenschaft in Wendezeiten. Ausgewählte Beiträge zwischen 1989 und 2007*.
- Swales, John M., 2001: *Genre analysis. English in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Turabian, Kate L. A., 2007: *Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations*. Chicago: University of Chicago Press.
- Veal, Anthony James, 1997: *Research methods for leisure and tourism: a practical guide*. London: Financial Times Prentice Hall; Pearson Education.
- Vidovič Muha, Ada, ur., 1986: *Slovenski jezik v znanosti I*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Vidovič Muha, Ada, ur., 1989: *Slovenski jezik v znanosti II*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Vintar, Špela: *Terminologija: terminološka veda in računalniško podprta terminografija*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Vodušek, Božo, 1933: *Za preureditev nazora o jeziku*. Krog. 66–76.
- Žagar Karer, Mojca: *Determinologizacija v splošnih in terminoloških slovarjih*. Orel, I., ur.: *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 599–609.
- Žele, Andreja, ur., 2013: *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Tabela 1: Enote obvezne in dodatne literature pri devetih predmetih, ki glede na študijo Lengar Verovnik, Logar, Kalin Golob (2013) celoviteje obravnavajo značilnosti strokovno-znanstvenega ubesedovanja.

Na podlagi seznama v Tabeli 1 je mogoče ugotoviti, da največ enot literature kaže izhodiščno **jezikoslovni** pristop k poučevanju zakonitosti strokovnega ubesedovanja, v manjšem obsegu pa tudi pristop, ki je **epistemološki, metodološki** (vključno s tehničnimi vidiki pisanja) **in področnostrokovni**.

Ker nas v tem pregledu zanima predvsem **učbeniška oz. priročniška literatura** – torej knjige –, ki je posvečena pisanju strokovnih besedil v slovenščini, je iz Tabele 1 smiselno še ločeno navesti dela, ki ustrezajo le temu namenu. Take knjige so tri:

1. Bučar, Bojko, Šabič, Zlatko, Brglez, Milan, 2002: *Navodila za pisanje: seminarske naloge in diplomska dela*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

2. Hladnik, Miran, 2002: Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Dostopno prek: <http://lit.ijs.si/spisovn.html>.
3. Logar, Nataša, Verovnik, Tina, ur., 2001: Nastajanje strokovnih in znanstvenih besedil: med pisanjem in družbenim kontekstom. Ljubljana: Študentska založba.

Da bi ugotovili, katera druga tovrstna dela se še uporabljajo, smo pregledali še sezname literature **drugih visokošolskih predmetov**, ki pri študentih razvijajo strokovne jezikovne kompetence, četudi samo v manjšem obsegu (spomnimo, da je bilo v študiji Lengar Verovnik, Logar, Kalin Golob (2013) takih predmetov 72).⁴ Literatura nam sicer pri vseh predmetih ni bila dostopna, izmed enot, ki so bile navedene v javno objavljenih dokumentih, pa našemu kriteriju poleg prejšnjih treh del ustrezajo še naslednja:

1. Bajt, Drago, 1993: Pišem, torej sem: Priročnik za pisanje. Maribor: Založba Obzorja.
2. Dolinar, France M., 2001: Uvod v znanstveno delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
3. Ivanko, Štefan, 2007: Raziskovanje in pisanje del: metodologija in tehnologija raziskovanja in pisanja strokovnih in znanstvenih del. Kamnik: Cubus image.
4. Južnič, Stane, 1992: Diplomaska naloga: napotki za izdelavo. Ljubljana: Amalietti.
5. Kobeja, Boris, 2001: Priročnik za pisce strokovnih besedil: Znanstveni aparat. Koper: Visoka šola za management. Dostopno prek: <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/pdf/961-6268-63-5.pdf>.

Letnice izdaj kažejo, da se navodila, pravila, nasveti in dobri zgledi, izdani v obliki priročnikov za pisanje strokovnih del, že več kot desetletje niso bistveno spremenili – da gre torej v osnovah za stabilen žanr in da so pristopi k njegovemu nastajanju ustaljeni.

Vsebino navedenih 3 + 5 del je mogoče strniti v štiri glavne točke:

- Začetek: izbira teme, mentorja, metode dela ter nabor začetne literature in virov
- Pisanje: prvi koraki (dispozicija), oblikovanje besedila (vsi sestavni deli), opombe, jezik, terminologija
- Bibliografija: navajanje in povzemanje drugih del (plagijatorstvo), vrste virov, tehnična navodila
- Zaključek: zadnji pregled, zagovor

---

⁴ Zahvaljujem se doc. dr. Tini Lengar Verovnik za obsežen, 138 strani dolg dokument z učnimi načrti.

Po **stilu pisanja** so vsa navedena dela pregledna in podrobno razčlenjena. Poglavlja in podpoglavja imajo jasne naslove. Avtorji so – kot smo zapisali že zgoraj – praktični, poučni, dodajajo svarila in nasvete ter zglede (v Hladnik (2002) so tudi vaje in naloge), npr.:

Ko ste se odločili, katerega profesorja si boste izbrali za mentorja, pojdite k njemu takrat, ko ste si že vsaj okvirno zamislili temo, ki jo želite obdelovati (Dolinar 2001: 10).

Prvo pravilo se torej glasi: citat mora biti verodostojen. Vsaka sprememba v citatu mora biti posebej označena (Južnič 1992: 167).

Vir informacij je lahko tudi javni prispevek v radijski ali televizijski oddaji. Že predvajani prispevki so naknadno težko dostopni, zato jih je najbolje dokumentirati le med besedilom. V navedbo vključimo vsaj podatke o nosilcu odgovornosti, naslov prispevka, podatke o radijskem in televizijskem programu (ime, kraj) in datum oddaje (Kobeja: 2001: 168).

In kaj pomeni argumentirati? Mogoče bo za začetek najbolje pragmatično presoditi, ali je mogoče našemu argumentu nasproti postaviti protiargument. Potem velja raziskati predpostavke obeh, tako empirične kot teoretske (Bučar in dr. 2000: 20).

Zaključek je sklepni del seminarske naloge. Vsebuje najpomembnejše rešitve postavljenega problema raziskovanja oziroma vse odgovore na v uvodu postavljena vprašanja. Zaključek je v bistvu sinteza celotne seminarske naloge. Celoten zaključek je formuliran kronološko po strukturi dela v odstavkih. V zaključku, tako kot v uvodu, ni citatov (Ivanko 2007: 105).

Brati je treba večkrat, najbolje vsakič s posebnim namenom. Denimo z namenom, da zboljšamo jezik in slog napisanega: črtamo mašila, okraske, ponavljanja, klišeje, šablonske, stereotipne izraze, splošno znane resnice in fraze, dvomljive formulacije. Lahko s posebnim branjem preverjamo, ali so navedki pravilni, natančni in tehnično ustrezno oznamovani (Bajt 1994: 65).

Urejevalniki se hvalijo s sposobnostjo samostojnega oblikovanja povzetka (v Wordu glej *Orodja, Samopovzetek*). Z njihovimi negodnimi izdelki učitelja ali urednika ne bomo dražili, temveč ga bomo domislili sami. Povzetek strokovnega članka naj bo sintetičen. Odgovori naj na naslednja vprašanja: kaj je predmet razprave, katere so raziskovalne metode, kako se glasi teza, našteje naj rezultate razprave. Izpustiti je treba ilustrativne pasaže, tj. citate, argumentacijo in ekskurze (Hladnik 2002: http://lit.ijs.si/sp_osp.html#povz).

Najbolj obsežni in vsebinsko izčrpní deli sta Južničevó (1992; Slika 1) ter Ivankovó (2007). Slednja od ostalih odstopa tudi po predstavitvi večjega števila raziskovalnih metod ter po posebnem poglavju, namenjenem pisanju del na podiplomskem študiju.

VSEBINA	
<i>UVODNA MISEL (Boštjan Markič)</i>	i
PREDSTAVITEV	7
A. UVODNA PREMIŠLJANJA	11
1. Kaj je diplomska naloga?	11
a) Naloga kot sklepna študijska obveznost	11
b) Kriteriji	15
c) Razmerje med teorijo in prakso	18
2. Težavnostne stopnje diplomiranja	24
a) Hierarhija diplomskih nalog	24
b) Splošna načela znanstvenega dela	26
c) Dvojnost v zaporednosti in trojnost v zahtevnosti	28
3. Metodologija diplomiranja	30
a) Metodološki napotki	30
b) Specifika družboslovnega diplomiranja	32
c) Razpon vprašanj okrog diplomske naloge	34
B. TEMATIKA NALOGE	39
1. Izbira teme	39
a) Tematska determiniranost	39
b) Razvrstitev motivacij	42
c) Čas (tempiranje) izbora teme	46
č) Disciplinarné (usmeritvene) deljenosti	49
2. Pristopanje k nalogi	51
a) Sugestije zavoda	51
b) Individualne predispozicije	53
c) Postopek prijave	54
3. Mentor	55
a) Izbor ali določitev mentorja	55
b) Praksa mentorskega dela	60
c) Komentor in drugi sodelavci pri izdelavi naloge	63
č) Samostojnost diplomanda	65
4. Precizacija teme in vsebine	66
a) Posvetovanje o izbrani temi	67
b) Določnost teme	68
c) Idiosinkratična uskladitev	68
č) Namembnost naloge	69
d) Hipoteze (stališča)	70
e) Ključna vprašanja	70
f) Ariadnina nit naloge	71
C. NASTAJANJE NALOGE	73
iv	
1. Hevristika	74
a) Zbiranje gradiva	74
b) Klasifikacija	77
c) Generalizacije	85
2. Kritika	87
a) Primerjava raziskovalnega postopka s sodnim	87
b) Dve fazi kritike (eruditska in hermenevtska)	89
c) Diplomatika	94
3. Apeceptija	97
a) Intuicija	97
b) Komplementarnost intuicije in logike	99
c) Napetosti v apeceptiji	100
4. Ekspozicija	101
a) Argumentacija	101
b) Skepsa	103
c) Polemika	104
Č. O VIRIH	106
1. Delitev virov	106
a) Primarni viri	106
b) Sekundarni viri	106
c) Terciarni viri	106
2. Raznovrstnost virov	108
a) Knjige	108
b) Članki	109
3. Konfrontacije virov	110
a) Avtoriteta	111
b) Različni izhodi v konfrontaciji virov	112
4. Kje najti gradivo?	115
a) Problem jezikovnega prostora	115
b) Knjižnice	116
c) Terciarna dokumentacija	117
č) Pisni viri	119
d) Lastna dokumentacija	120
5. Priročniki	120
a) Enciklopedije	122
b) Leksikoni	125
c) Almanahi	126
č) Letopisi	130
d) Organizacija Združenih narodov	132
e) Vodiči	133
f) Anotirane bibliografije	135
g) Zborniki	136
h) Tematske številke revij	137
i) Znanstvena zborovanja	138
j) Zbirke dokumentov	140
k) Dosjeji	141
D. OBLIKOVANJE NALOGE	143

Slika 1: Južnič (1992): Kazalo vsebine (prvi dve strani od treh).

1.2 Drugi učbeniki in priročniki

Zgornji seznam zgolj naštevalno, brez pregleda vsebin, dopolnjujemo še z deli, ki smo jih 11. junija 2016 našli (a) v bibliografskem sistemu Cobiss in (b) na svetovnem spletu z Googlovim brskalnikom.

Cobiss (<http://www.cobiss.si/>)

V Cobissu smo dela iskali z naslednjimi iskalnimi pogoji:

a) Jezik: *slovenski*

b) Izbor zapisov: *knjiga*

c) Ključne besede (različne kombinacije): *strokovno pisanje, pisanje, strokovna besedila, znanstvena besedila, strokovni jezik, napotki za pisanje, navodila za pisanje*⁵

Po izločitvi besedil, ki niso ustrezala našemu namenu, je na seznamu ostalo 16 del:

1. Brezovec, Tomi, Jurinčič, Igor, Brezovec, Aleksandra, 2000: Pisanje in oblikovanje diplomske naloge. Portorož: Turistica – Visoka šola za turizem.
2. Hočevnar, Ivica, in dr., 1991: Oblikovanje pisnih izdelkov na posameznih stopnjah študija na Biotehniški fakulteti. Ljubljana: Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilsko tehnologijo.
3. Jug, Jurij, 1986: Tehnike pisanja in beleženja. Kranj: Moderna organizacija.
4. Kališnik, Miroslav, Lah, Ljubo, 1998: Uvod v znanstvenoraziskovalno metodologijo. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo.
5. Kališnik, Miroslav, Zabavnik - Piano, Jelka, Rožić - Hristovski, Anamarija, 2000: Uvod v znanstvenoraziskovalno metodologijo na področju biomedicine. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije.
6. Kavčič - Čolić, Alenka, Petranovič, Sonja, 2002: Navodila za pisanje diplomskih del, specialističnih del, magistrskih del in doktorskih disertacij. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
7. Kobeja, Boris, 2002: Napotki za pisanje seminarske in diplomske naloge. Koper: Visoka šola za management.
8. Kovač, Tatjana, Ivanuša - Bezjak, Mirjana, Slemenšek, Irena, 2006: Kako do diplome: priročnik za študente. Celje: Visoka komercialna šola.
9. Lavrič, Milan, Klanjšek, Rudi, Kirbiš, Andrej, 2009: Osnovne smernice za pisanje izvirnega, preglednega in teoretičnega družboslovnega članka: študijsko gradivo. Maribor: Filozofska fakulteta.
10. Pušnik, Ksenja, Rebernik, Miroslav, 2008: Pisanje raziskovalnega eseja: študijsko gradivo pri predmetu Teorija firme. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
11. Roš, Milenko, 2005: Pišem!: priročnik za pisanje strokovnih in znanstvenih del. Ljubljana: GV založba.

---

⁵ Na ta način smo iz razvida izpustili dela, ki se v ključnih besedah ne opredeljujejo kot taka. Žal sodijo sem tudi knjige, ki imajo med ključnimi besedami "diplomsko delo" (npr. Kristan, Silvo, 1997: Kako izdelam diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za šport; Urbanija, Jože, 2001: Diplomsko delo, Ljubljana: Oddelek za bibliotekarstvo Filozofske fakultete). Iskanje s ključno besedo "diplomsko delo" namreč med rezultati vrne tudi vsa taka dela, zato bi bilo izločanje predolgotrajno.

12. Selič, Polona, Meško, Gorazd, 1995: Navodilo za pisanje diplomske naloge. Ljubljana: Visoka šola za notranje zadeve.
13. Visoka policijsko-varnostna šola, 2001: Navodila za pisanje diplomske naloge. Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola.⁶
14. Visoka šola za socialno delo, 2001: Navodilo za pisanje diplomske naloge in opravljanje diplomskega izpita. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
15. Zupanc - Grom, Renata, 2007: Navodila za pisanje seminarske in diplomske dela [sic!]: kako napisati strokovno delo in ga uspešno zagovarjati. Novo mesto: Šolski center, višja strokovna šola.
16. Žižmond, Egon, 1996: Navodila za pisanje seminarskih nalog in diplomskih del. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.

Svetovni splet

Na svetovnem spletu (www.google.com) smo dela iskali po istih ključnih besedah kot v Cobissu, vendar v dveh kombinacijah:

1. *strokovno pisanje + pisanje + strokovna besedila*
2. *znanstvena besedila + strokovni jezik + napotki za pisanje + navodila za pisanje*

Pri vsakem iskanju smo pregledali po prvih 100 rezultatov iskanj. Po izločitvi besedil, ki niso ustrezala našemu namenu in ki niso imela znanega avtorja (kot znanega avtorja smo šteli osebo ali ustanovo), ter po izločitvi navodil posameznih fakultet, ki jih bomo obravnavali posebej (gl. razdelek 2 tega pogl.), je v seznamu ostalo 11 enot. Od tega ima 7 del obliko navodil, ki so jih pripravili učitelji srednjih šol in šolskih centrov (gl. spodaj b), kar kaže na to, da je skrb za strokovno pisanje marsikje že del srednješolskega opismenjevanja dijakov.⁷

a)

1. Drozg, Vladimir, Hadner, Maja, 2015: Kako napisati in predstaviti strokovno besedilo: Kratka priporočila za pisanje, oblikovanje in predstavitev strokovnih besedil. Maribor: Filozofska fakulteta. Dostopno prek: <http://www.ff.um.si/dotAsset/59358.pdf>.

---

⁶ Kot bo razvidno v nadaljevanju, je običajno, da fakultete pripravijo svoja navodila za pripravo seminarskih in zaključnih del. V tem naboru sta ta in naslednja enota izrecno vpisani tudi v Cobiss, zato smo ju navedli že na tem mestu.

⁷ Če se pri iskalnih pogojih in številu pregledanih rezultatov ne bi omejili, kot smo se, bi bilo zadetkov seveda še več. Dve deli, ki sta prav tako prosto spletno dostopni (Hladnik 2002 in Kobeja 2001), tukaj izpuščamo, ker smo ju navedli že prej.

2. Pokorny, Boštjan, 2012: Osnove znanstvenoraziskovalnega dela: Za mentorje in mlade raziskovalce. Velenje: Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje. Dostopno prek: <http://mladiraziskovalci.scv.si/admin/file/skripta-osnove-znanstveno.pdf>.
3. Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, 2012: Priročnik z navodili za izdelavo raziskovalne naloge. Ptuj: Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj. Dostopno prek: <http://www.bistra.si/wp-content/uploads/2014/09/Priro%C4%8Dnik-z-navodili-za-izdelavo-raziskovalne-naloge-ZRS-Bistra-Ptuj.pdf>.
4. Pintarič, Tomaž, in dr., 2011: Navodila za opravljanje diplomskega dela: priročnik za študente in predavatelje višjih strokovnih šol. Novo mesto: Šolski center Novo mesto. Dostopno prek: http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Navodila_za_opravljanje_diplomskega_dela_4_4_2011.pdf.

b)

1. Ajtnik, Lidija, Žlebnik, Nevenka, Ledinek Silva, 2012: Navodila za izdelavo projektnih nalog. Slovenj Gradec: Šolski center Slovenj Gradec. Dostopno prek: http://www.sssgm.sc-sg.si/public/POKLICNA_MATURA/Navodila_za_izdelavo_proj_nalog.pdf.
2. Bon, Milena, Lah Skerget, Polona, 2011: Navodila za izdelavo pisnih nalog po mednarodnih standardih ISO. Ljubljana: Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije. Dostopno prek: http://www.scpet.net/vss/xinha/plugins/ExtendedFileManager/demo_images/diplomski_izpit/Navodila_za_izdelavo_pisnih_nalog_2011.pdf.
3. Brilej, Irena, 2016: Napotki za izdelavo seminarske naloge. Ljubljana: Gimnazija Poljane. Dostopno prek: <http://www.gimnazija-poljane.com/wp-content/uploads/2016/03/SN-2016.pdf>.
4. Ivačič, Anita, 2008: Navodila za izdelavo pisnih nalog. Slovenska Bistrica: Srednja šola Slovenska Bistrica. Dostopno prek: http://www.sssb.si/files/2015/04/Navodila-za-izdelavo-pisnih-nalog_S%C5%A0SB_nova.pdf.
5. Janša, Tonja, Zorko, Alenka, 2011/12: Priporočila za izdelavo seminarske naloge. Ljubljana: Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana. Dostopno prek: <http://www.vegova.si/P/PDF/RazDej-PriporocilaZaNalogo.pdf>.
6. Kostanjevec, Metka, 2008: Od dobrih besed do dobrega besedila je dolga pot: priročnik za pisanje strokovnih besedil. Maribor: Prva gimnazija Maribor. Dostopno prek: http://www.zrss.si/projektiess/skladisce/outj2/03_KON%C4%8CNI%20DOKUMENTI%20PROJEKTA/RN_KON%C4%8CNA%20ZBIRKA/RN%201/Bra%C4%8Di%C4%8D%20Bre%C4%8Dko%20Ksenija_Igim%20MB/usp-pri%C5%A1_rn-1_ksenja%20bra%C4%8Di%C4%8D%20bre%C4%8Dko_metka%20kostanjevec_priloga%201.pdf.

7. Tratenšek, Tanja, 2009: Od ideje do izdelka: interni priročnik Gimnazije Celje - Center za pisanje seminarskih in projektnih nalog. Celje: Gimnazija Celje - Center. Dostopno prek: http://www.gcc.si/wp-content/uploads/2013/02/od_ideje_do_izdelka_.pdf.

1.3 Sklepni komentar k poglavju

Pregled literature 9 predmetov, ki so, vsaj po učnih načrtih sodeč, namenjeni celovitemu spoznavanju zakonitosti strokovno-znanstvenega ubesedovanja v slovenščini, je pokazal, da gre za bolj raznorodne predmete, kot se na prvi pogled kaže iz predpisanih akreditacijskih dokumentov. A kot so izvajalci sami opozorili, je uradna dokumentacija eno, vsakokratnim potrebam slušateljev prilagojena izvedba pa nekaj drugega. V večji meri gre za jezikoslovne predmete, ki jih tudi izvajajo jezikoslovci, redkeje, a vendarle pa te predmete predavajo tudi strokovnjaki s področij, relevantnih za študijske smeri.

Temeljnih, vseobsegajočih priročnikov za pisanje strokovno-znanstvenih besedil v slovenščini ni veliko, se jim pa pridružuje kar veliko krajših, le na določeno stroko ali določen žanr vezanih besedil. Taka besedila – navodila, priporočila, smernice, osnove – pripravljajo tudi na srednjih šolah, kar potrjuje, da prvi stik s strokovnim pisanjem v slovenskem učnem procesu ne nastopi šele s študijem, temveč že pred maturo.

2 Fakultetna navodila

V analizi Verovnik, Logar (2001), ki je bila izvedena pred 15 leti, je bilo na podlagi fakultetnih navodil za izdelavo zaključnih študijskih del ugotovljeno, da navodila določajo predvsem formalno zgradbo, se pravi dele, kot so: naslovnica in notranja naslovnica, zahvala, izvleček, ključne besede, kazalo (*začetni del*), razdeljenost na poglavja in podpoglavja, sklep ter povzetek (*osrednji del*), dalje pa še citiranje virov, oblikovanje prilog in kazal, izjavo o avtorstvu in navedbo lektorja (*zaključni del*). Dodatno je bil v tedanjih navodilih na kratko opredeljen še jezik zaključnega strokovnega dela in obseg dela ter izgled strani.

V tokratnem pregledu smo do fakultetnih navodil za razliko od predhodne študije lahko dostopali le prek spleta. Od 52 fakultet (Priloga 1) navodil nimajo le nekatere.⁸ Če pustimo ob strani "navodila", ki so le vzorci naslovnice, vsi tovrstni dokumenti obravnavajo – enako kot že pred 15 leti – dvojce:

- a) **oblikovanje** diplomskega oz. magistrskega dela ter
- b) **navajanje** virov in literature.

Ta tipični dvojni vsebinski obseg lahko ponazorimo s kazaloma dveh navodil – gl. Sliko 2 in Sliko 3 na nasl. str. Ob oblikovanju in navajanju navodila (ne sicer vsa) pozornost namenjajo še splošnemu namenu diplomskega dela, prijavi teme, sodelovanju z mentorjem, oddaji naloge in jeziku.

Izstopajoče najbolj natančna in celovita so *Navodila za oblikovanje visokošolskih del na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo in navajanje virov*, ki sta jih napisala Teja Koler Povh in Goran Turk (2016; skupaj s prilogami 63 strani; http://drugg.fgg.uni-lj.si/5528/1/Navodila_Koler_Povh_in_Turk_k.pdf; kazalo vsebine je v Prilogi 2); daleč najbolj razdelan način citiranja pa je v *Navodilih za navajanje literature*, ki jih je za Teološko fakulteto pripravil Robert Petkovšek (38 gosto popisanih strani s pojasnili in primeri; http://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Diplomsko%20in%20magistrsko%20delo/navodila_za_navajanje_literature.pdf).

Zgledna navodila so na UL pripravile še naslednje članice (v prilogi označeno s kljukico): Biotehniška fakulteta, Ekonomska fakulteta, Fakulteta za arhitekturo, Fakulteta za družbene vede, Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za farmacijo, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Fakulteta za socialno delo, Fakulteta za strojništvo, Fakulteta za šport, Fakulteta za upravo, Veterinarska fakulteta in Zdravstvena fakulteta. Na UM ima najboljša navodila Filozofska fakulteta, zgledna so tudi navodila Fakultete za logistiko, Fakultete za strojništvo in Pedagoške fakultete. Na UP imata dobro pripravljena navodila dve članici: Pedagoška fakulteta in Fakulteta za vede o zdravju; na UNG pa Poslovno-tehniška fakulteta.

---

⁸ Dopuščamo možnost, da tudi na teh fakultetah obstajajo (podrobnejša) navodila, a so dostopna le interno in nam zato niso bila dosegljiva.

KAZALO VSEBINE

	PREDGOVOR	II
	KAZALO VSEBINE	III
1	SPLOŠNI DEL	1
1.1	BIBLIOGRAFSKI OPIS IZDELKA	1
1.2	OBLIKOVANJE BESEDILA	2
1.2.1	List in robovi	2
1.2.2	Razmiki med vrsticami in pisava	2
1.2.3	Številčenje strani	2
1.2.4	Oblikovanje preglednic in slik	3
1.2.5	Enačbe in formule	4
1.2.6	Sprotni naslov (<i>pagina viva</i>)	4
2	UREJANJE POSAMEZNIH STRANI IN POGLAVIJ	5
2.1	ZAČETNE SPLOŠNE STRANI	5
2.1.1	Platnica	5
2.1.2	Naslovnna stran	5
2.1.3	Posvetila, izreki	6
2.1.4	Popravki	6
2.1.5	Mentorstvo	6
2.1.6	Ključna dokumentacijska informacija (KDI)	7
2.1.7	Key words documentation (KWD)	8
2.1.8	Kazalo vsebine	9
2.1.9	Kazala preglednic, slik, prilog	9
2.1.10	Okrajšave in simboli	9
2.1.11	Slovarček	9
2.2	BESEDILO	9
2.2.1	Struktura dela in poglavij	9
2.2.2	Citiranje virov v besedilu	11
2.2.3	Navedba virov v poglavju Viri	13
2.3	ZAHVALA IN PRILOGE	17

Slika 2: Biotehniška fakulteta UL, *Navodila za pripravo zaključnih pisnih izdelkov na Biotehniški fakulteti*: kazalo vsebine

KAZALO VSEBINE

1	SPLOSNI NAPOTKI K PISANJU ZAKLJUCNIH DEL	3
1.1	JEZIK PISANJA ZAKLJUCNEGA DELA.....	4
2	OBSEG IN VSEBINA ZAKLJUČNEGA DELA	5
2.1	OBSEG.....	5
2.2	VSEBINA ZAKLJUCNEGA DELA.....	5
2.2.1	Pisanje poglavij in podpoglavij zaključnega dela.....	6
3	OBLIKOVANJE POSAMEZNIH STRANI	7
3.1	ZACETNE SPROTNE STRANI IN ROBOVI.....	7
3.2	OBLIKA IN VELIKOST PISAVE.....	8
3.3	SLIKE IN PREGLEDNICE.....	9
3.1	KAZALO VSEBINE, SLIK IN PREGLEDNIC.....	10
3.2	PISANJE OKRAJSAV IN KRATIC.....	10
3.3	ENACBE.....	10
3.4	SPROTNI NASLOVI.....	11
3.5	STEVILCENJE STRANI.....	11
3.6	POVZETEK.....	11
3.7	KLJUCNE BESEDE.....	12
3.8	ZAHVALA.....	12
3.9	PRILOGE.....	12
3.10	SEZNAM KRATIC IN SEZNAM SIMBOLOV.....	12
3.11	PRIPRAVA NA TISK IN VEZAVO.....	13
4	VIRI	14
4.1	CITIRANJE, POVZEMANJE.....	14
4.2	NAVAJANJE VIROV.....	14

Slika 3: Fakulteta za energetiko UM, *Navodila za izdelavo zaključni del (I. in II. stopnja študija):* kazalo vsebine

Jezikovna podoba diplomskega ali sorodnega dela ni omenjena v vseh fakultetnih navodilih (če izvzamemo razmerje slovenščina : angleščina pri naslovu in povzetku ali izvlečku ter v

izjemah, ko se sme delo v celoti napisati v angleščini). Tam, kjer je jezik vključen, gre za naslednje in tem podobne dikcije:

12.1. Delo mora biti jezikovno neoporečno. Za strokovno besedilo v delu, ki ni literarno besedilo, veljajo določena pravila (kot npr.: besedilo mora biti nedvoumno (priporočamo krajše stavke, ki so preprosto razumljivi in vsebujejo čim manj podreduh zvez), ena in ista vsebina, pojav ali stvar naj bo vedno poimenovana z istim imenom).

12.2. Pisanje strokovnih besedil vpliva na razvoj slovenske strokovne terminologije. Avtor naj zato upošteva že uveljavljene slovenske izraze oz. prevode strokovnega izrazja. V primeru, da gre za novo strokovno izrazje, ki se pojavlja v tujih jezikih, se mora potruditi za iskanje ustreznih slovenskih prevodov.

(Navodila za pisanje diplomskega in magistrskega dela, Fakulteta za upravo UL: 15.)

Zaključno nalogo običajno pišemo v 1. osebi ednine, lahko tudi v 1. osebi množine. Odločimo se bodisi za en bodisi za drug način pisanja in ga dosledno uporabljamo v celotnem besedilu.

Pri pisanju upoštevamo slovnična in stilistična pravila, ki veljajo za slovenski jezik. Kjer je to mogoče, se izogibamo uporabi tujk. Strokovne izraze smo pogosto primorani prevajati sami, še posebej v primerih, ko imamo opravka z novim strokovnim in/ali znanstvenim področjem, ki v domači literaturi še ni ustrezno obdelano. Vendar pa so za mnoga strokovna področja na voljo bodisi terminološki slovarji bodisi prevodi t.i. temeljnih referenčnih del (podrobnejše informacije in spletne povezave najdete na spletni strani »Zaključne naloge« v okviru Študent-neta).

V literarnih delih si pisci prizadevajo vtisniti pečat z iskanjem osebnega, neposnemljivega sloga pisanja. V strokovnih tekstih se skušamo temu izogibati. Enako velja tudi za pretirane čustvene izlive ter empirično neutemeljene vrednostne sodbe v stilu rumenega tiska. Ohraniti kaže trezno glavo in kritično distanco do obravnavane problematike (poistovetenje s predmetom preučevanja nas lahko hitro zavede v pristranskost) ter se izogibati besednih zvez »kot je znano«, »vsi se strinjajo«, »vsakdo ve« in podobno, pa tudi rabe pasiva: »se sklepa«, »se analizira«, »se dobi«.

Tekst naloge načeloma dosledno pišemo v sedanjiku (»prikažem«, »preizkušam«, »avtorji prikazujejo«, »avtorji opisujejo« in ne »sem prikazal«, »bo preizkusil« ...).

Za iste stvari uporabljamo v nalogi identične izraze (»podjetja« so »podjetja« in ne enkrat »podjetja«, drugič »organizacije«, tretjič »gospodarske družbe«).

Neupoštevanje slovničnih in stilističnih pravil slovenskega knjižnega jezika lahko pripelje do težav pri komuniciranju s svetovalcem ali celo do zavrnitve zaključne naloge (na vseh stopnjah študija imajo ocenjevalci pravico, da zaradi tehničnih in jezikovnih pomanjkljivosti zahtevajo razvez naloge). Zato se velja pred oddajo naloge v oceno temeljito posvetovati z lektorjem.

Temeljna vodila pri pisanju zaključne naloge so **jasnost**, **razumljivost** in **jedrnatost**. Nejasnost besedila je največkrat odsev neurejenih misli v piščevi glavi. Zapletanje v predolga opisovanja (t.i. verbalizme) je neracionalno in jemlje čas tako piscu kot bralcu, dodatno pa pogosto povsem zakrije temeljno sporočilo zaključne naloge. /Sledi še točka Uporaba kratic s primeri./

(Navodila za izdelavo zaključnih nalog, Ekonomska fakulteta UL: 13.)

Diplomsko delo je praviloma napisano v slovenskem jeziku. Na osnovi utemeljene prošnje lahko Komisija za študijske zadeve kandidatu dovoli pisanje diplomskega dela v enem izmed svetovnih jezikov (npr. angleščini).

Diplomsko delo mora biti jezikovno neoporečno. Priporočamo, da pisni izdelek pred oddajo pregleda lektor. Strokovno besedilo ni literarni tekst in zanj veljajo drugačna pravila.

- Strokovna besedila morajo biti nedvoumna, zato naj bodo stavki kratki, preprosti in razumljivi.
- Diplomsko pišite na neoseben način. Uporabite lahko prvo osebo množine ("razvili smo", "izdelali smo") ali trpnik ("razvit je bil", "izdelano je bilo"). Prve osebe ednine ("razvil sem", "izdelal sem") ne uporabljajte oziroma jo uporabite izjemoma samo tam, kjer želite poudariti svojo osebno odločitev med več možnostmi.

- Za posamezen pojem ali objekt uporabljajte v celotnem delu enako ime in oznako (če je potrebna).
- Če vpeljujete nove pojme, pazite, da so nedvoumno in natančno definirani.
- Uporabljajte uveljavljeno strokovno terminologijo.
- S pisanjem strokovnih besedil se razvija tudi slovenska strokovna terminologija. Tam, kjer je smiselno, pri strokovnih izrazih, ki še nimajo prevoda v slovenščino, v sodelovanju z mentorjem poiščite ustrezen slovenski prevod.
- Posebna pozornost naj velja prevodom iz angleščine. Pazite na slovenska slovnična pravila. Samostalniški prilastki so v slovenščini na desni strani osebka ali predmeta (SQL query → poizvedba SQL, API interface → vmesnik API, x-axis → os x), zato naj velja posebna pozornost prevodom iz angleščine. Obratni vrstni red, kot je na primer SQL poizvedba, Windows strežnik, ACME sistem, je napačen.

(Navodila za izdelavo in zagovor diplomskih del prvostopenjskih študijev FRI, Fakulteta za računalništvo in informatiko UL: 11–12.)

Ožjejezikovni problematiki stila strokovnega pisanja (jasnost, natančnost, preglednost, razumljivost ipd.) je največ pozornosti namenjene v navodilih Filozofske fakultete UM (*Priročnik za izdelavo zaključnih del: 23–24*), pogostim pravopisnim napakam pa v *Navodilih za oblikovanje pisnih izdelkov* Fakultete za management UP (21–24).

Ob koncu velja opozoriti še na to, da imajo nekatere fakultete manj razdelana navodila morda zato, ker jih kombinirajo s priročniki, ki so jih napisali njihovi učitelji ali raziskovalci (nekateri smo imeli na seznamih v predhodnem poglavju). Iz tega razloga in zaradi nedostopnosti internih pravil, ki morda obstajajo, a zanje ne vemo, smo v pregledu in Prilogi 1 izpostavili samo primere dobre prakse, ne pa tudi primerov, ki bi potrebovali izboljšave.

2.1 Sklepni komentar k poglavju

V navodilih za izdelavo diplomskih in podobnih del je še vedno največ pozornosti namenjene formalni podobi besedil ter natančnosti in tehnični enotnosti navajanja različnih virov. Vendar pa so se navodila, vsaj tista zgledna, v zadnjih 15 letih precej dopolnila: postala so natančnejša, na kratko in poljudno opisujejo, kaj sodi pod vsako poglavje, oblikovana so kot predloge, vključujejo opise postopkov, ki jih je treba opraviti pred začetkom pisanja in po njegovem zaključku, ipd.

Jeziku so v navodilih namenjena le kratka poglavja. Tu je največkrat izražena bodisi načelna nujnosti po jezikovni neoporečnosti in slovenski terminologiji bodisi / in hkrati so navedene konkretne usmeritve od napačnih ali manj ustreznih oblik k bolj ustreznim (*priporočamo kratke*

stavke, pišemo v 1. osebi ednine, izogibamo se pretiranim čustvenim izlivom ipd.). To kaže na skrb po izboljšanju jezikovne podobe diplomskih del, ki ni preložena samo na pogosto obveznega lektorja, je pa tu še veliko prostora za izboljšave.

ANALIZA II: TUJE PRAKSE – PREDMETI, UČBENIKI IN PRIROČNIKI

1 Predmeti, povezani s strokovnim ubesedovanjem

V uvodu tega poglavja velja poudariti, da smo do opisov predmetov skušali prišli z iskanjem po svetovnem spletu, s tem da smo se odločili za tri jezike: angleščino, francoščino in nemščino. Tak pristop ima pomembno omejitev: učni predmeti visokošolskih študijev so pogosto interni (še veliko bolj to velja za učne načrte), tako da je bilo široko spletno iskanje po javnih domenah dolgotrajno in je dalo šibke rezultate.⁹

Iskanje smo zastavili na lestvici najboljših univerz na svetu v letu 2016/17, ki jo od leta 2004 pripravlja londonska revija *THE: Times Higher Education*, podatke in analize zanjo pa od leta 2010 zbira in pripravlja Thomson Reuters (https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2017/world-ranking#!/page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats; <https://www.thomsonreuters.com/en.html>). Pozneje, ko se je izkazalo, da učne vsebine najboljših univerz večinoma javno spletno niso dosegljive, smo iskanje razširili še na celotni splet. Zaradi slabe dostopnosti smo se odločili, da nam za hiter vpogled zadoščajo po trije predmeti (le izjemoma tečajji) za vsakega od navedenih jezikov.

Na spletnih straneh najboljših univerz v Združenem kraljestvu, Franciji in Nemčiji smo uspeli najti opise štirih predmetov oz. tečajev, in sicer na *University of Oxford* (1. mesto na zgoraj omenjeni lestvici), *Imperial College London* (3. mesto), *London School of Economics and Political Science* (5. mesto) ter *École Normale Supérieure de Lyon* (7. mesto). V Franciji smo predmet o strokovno-znanstvenem pisanju našli še na *Sorbon Nouvelle* in na *Université de Picardie Jules Verne*, na nemških univerzah pa na *Univerzität Postdam*, *Technische Univerzität Hamburg* in *Univerzität Bremen* (kot rečeno, smo se omejili le na tri predmete).

V nadaljevanju povzemamo njihovo vsebino.

---

⁹ Že zlasti, ker smo izločili rezultate, povezane s poučevanjem strokovne zvrsti nekega jezika kot drugega/tujega jezika.

1.1 Združeno kraljestvo

- University of Oxford, Medical Sciences Division: *Academic Writing Course* (<https://www.medsci.ox.ac.uk/study/skillstraining/coursecatalogue/allcourses/052>)

Predmet je tematsko razdeljen na ključne značilnosti akademskega pisanja, pisanje disertacije in slovnico v akademskem pisanju. Izvajalke ga opisujejo kot predmet, ki daje praktično znanje in se osredotoča na težja jezikovna mesta. Študenti pri tem predmetu skupaj z učiteljem analizirajo, pišejo in popravljajo konkretna (tudi lastna) besedila ter o njih diskutirajo.

- Imperial College London: *PhD Academic Writing Courses* (<http://www.imperial.ac.uk/academic-english/phd-students/phd-academic-writing-courses/>)

Predmet je po zahtevnosti in vsebini razdeljen v štiri sklope (tečaje). Sklopa, namenjena prvemu letniku doktorskih študentov, obravnavata značilnosti doktorskega pisanja, kot so: stil, besedišče in členitev besedila, natančnost, priprava raziskovalnih ciljev ter ozadja, razlaganje in povzemanje, sklicevanje na literaturo, opis metodologije in prikaz podatkov. V višjih letnikih je več pozornosti namenjene nedvoumnemu pisnemu izražanju ter nadgradnji stila in usvojitvi jezikovnih konvencij, značilnih za znanstveni jezik. Zadnji sklop je namenjen pisanju znanstvenega prispevka za objavo. Pouk poteka na primerih povzetkov, uvodov, opisov metodologije, rezultatov, diskusijskih razdelkov in sklepov, pridobljenih iz relevantnih znanstvenih člankov.

- London School of Economics and Political Science: *English for Academic Purposes* (<http://www.lse.ac.uk/language/EnglishProgrammes/EnglishHome.aspx>)

LSE oz. njegov Jezikovni center ponuja tečaje, ki izboljšajo akademsko pisanje študentov, še preden se začne njihov podiplomski študij, zato potekajo vsako leto septembra. Vsebinsko zajemajo: pisanje eseja, branje strokovno-znanstvenih besedil, poslušanje predavanj in pisanje zapiskov, sodelovanje v seminarskih diskusijah ter izražanje o kompleksnejših problematikah.

1.2 Francija

- École Normale Supérieure de Lyon: *Travaux universitaires, structure et mise en forme* (http://www.ens-lyon.fr/centre-d-ingenierie-documentaire/travaux-universitaires-structure-et-mise-en-forme-320098.kjsp?RH=COURS_CID)

Predmet je namenjen pridobitvi veščin za uporabo urejevalnika besedil Word za pisanje magistrskega dela. Vsebine so naslednje: stili, tabele, kazala, slike, opombe, funkcija "sledi spremembam", osnovna uporaba Excela ipd. Vključeno je tudi iskanje po bazah podatkov ENS.

– Sorbon Nouvelle, Paris 3: *Initiation à la méthodologie de la recherche et à l'écriture du mémoire* (<http://www.univ-paris3.fr/initiation-a-la-methodologie-de-la-recherche-et-a-l-ecriture-du-memoire-432738.kjsp>)

Predmet je namenjen spoznavanju raziskovalnih metod in pisanju doktorata. Vključuje teme, kot so: kaj je raziskovanje, katere so faze raziskovalnega dela (omejitev in opredelitev predmeta raziskovanja, zbiranje in analiza podatkov ipd.), kako pripraviti pregled literature in kako pravilno akademsko pisati (vrste besedil, jezikovna norma in bibliografski standardi).

– Université de Picardie Jules Verne: *Méthodes du travail universitaire* (http://www.amiens-sociologie.fr/?page_id=452)

Predmet obravnava naslednje teme: raziskovanje in zbiranje podatkov, orodja za pregled literature ter drugih dokumentov, branje in povzemanje, izražanje logičnih povezav ter argumentiranje, raba ločil, navajanje in seznam virov, raba internetnih virov, pisanje zapiskov, priprava osnutka, oblikovanje ustne predstavitve in PP-prezentacije, izročki, pisanje disertacije, sociološkega komentarja ipd.

1.3 Nemčija

– Univerzität Postdam: *Methoden des wissenschaftlichen Arbeitens* (<http://apache.cs.uni-potsdam.de/de/profs/ifi/theorie/lehre/ws1112/methwa-ws1112>)

Študenti se pri predmetu naučijo branja, povzemanja, presojanja, pisanja in predstavljanja raziskovalnega dela. To vključuje tudi sledeče: iskanje in izbor raziskovalne teme, pregled literature, kritično branje, načrtovanje in struktura dela, izbor ustreznega fokusa, pravilen znanstveni jezik in stil ter tehnično oblikovanje v skladu z navodili založnika (revije).

– Technische Univerzität Hamburg: *Methoden des wissenschaftlichen Arbeitens* (<https://www.tuhh.de/index.php?id=26442>)

Predmet obravnava naslednja vprašanja: kaj je znanstveno delo in kaj je znanstveni jezik, kako najti temo in jo zožiti na raziskovalni problem, katere so faze pisanja znanstvenega dela, kako

poiščemo, izberemo in razvrstimo literaturo, kako citiramo in se izognemo plagiatorstvu, kako povzemamo in pripravimo zapiske, kako napišemo uvod in sklep ter kako znanstveno delo predstavimo.

– Univerzität Bremen: *Deutsch für Ingenieurinnen und Ingenieure* (<http://www.uni-bremen.de/iq/deutsch-fuer-ingenieurinnen-und-ingenieure.html>)

Predmet uči študente, kakšna je ustrezna raba terminologije, kako pisati različna strokovno-znanstvena besedila, kako pripraviti in izvesti strokovno predstavitev, kot tudi kako npr. napisati prošnjo za delo.

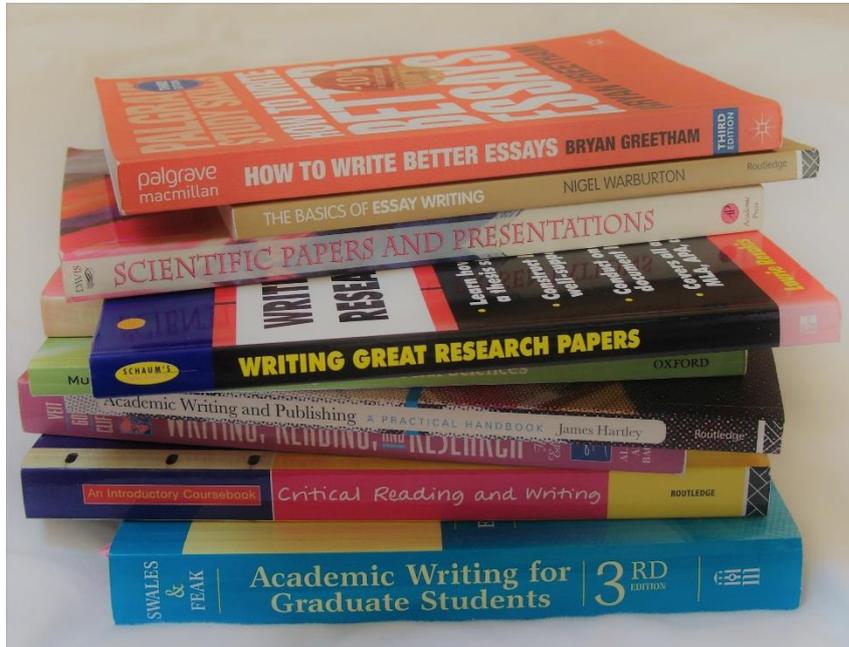
1.4 Sklepni komentar k poglavju

Zgolj nabor predmetov je bil v celoti paberkovalen in po obsegu minimalen, zato na podlagi devetih opisov vsebin ne moremo podati širših sklepov. Zdi se, da večjih odstopanj v primerjavi s slovenskim prostorom ni, nekoliko preseneča le predmet *Travaux universitaires, structure et mise en forme*, ki pod naslovom *Univerzitetna dela, njihova struktura in oblikovanje* skriva spoznavanje z urejevalnikom Word (resda za potrebe strokovno-znanstvenega pisanja). Druga domneva je ta, da se za razliko od angleščine, v kateri je široko uveljavljen termin "academic writing" v francoščini in nemščini pisanje, ki nas je zanimalo, raje umešča k metodam raziskovalnega dela – lahko bi rekli, da jim je dodano (vedno v drugi del izvedbe).

2 Učbeniki in priročniki

Pregled tujih učbenikov in priročnikov smo jezikovno omejili samo na angleščino. Razlog za tako odločitev je ta, da je angleščina kot globalnosporazumevalni jezik znanosti (npr. Ammon 2001; Crystal 2010; Jenkins in Leung 2013) zaradi velikega števila uporabnikov, kot tudi velikega števila v njej napisanih znanstvenih besedil zelo dobro raziskana (npr. Biber in Barbieri 2007; Paquot 2010; Gardner in Davies 2013; Hewings in Hewings 2001; Hyland 2008; Groom 2005), posledično pa tudi najbolj priročniško "pokrita". Naslovniki teh priročnikov so tako tisti, ki angleščino uporabljajo kot svoj prvi jezik, v velikem dodatnem obsegu pa še tisti, ki jo usvojijo kot drugi jezik ter je (ali bo) angleščina jezik njihovega specializiranega ubesedovanja, povezanega s študijem in poklicem.

Presodili smo, da za osnovni vtis o vsebini obravnavanih del zadošča pregled 30 učbenikov oz. priročnikov. 10 del smo pridobili v fizični obliki, tako da nam je bila dostopna celotna vsebina (Slika 4), nadaljnjih 20 pa smo si ogledali v omejeni digitalni obliki, tj. v obsegu predogleda, ki ga omogoča spletna stran Google Books (<https://books.google.com/?hl=sl>).

Slika 4: 10 učbenikov oz. priročnikov, ki smo si jih ogledali v tiskani izdaji.

2.1 Analiza A: 10 del v tiskani izdaji

Dela, ki smo si jih ogledali v tiskani izdaji in najbolj natančno, so bila naslednja:

1. John M. Swales, Christine B. Feak (2012): *Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills*. The University of Michigan. 418 str.
2. Richard Veit, Christopher Gould, John Clifford (2001): *Writing, Reading, and Research*. Allyn and Bacon. 527 str.
3. Andrew Goatly (2000): *Critical Reading and Writing*. Routledge. 348 str. 525 str.
4. Bryan Greetham (2013): *How to Write Better Essays*. Palgrave, Macmillan. 315 str.
5. Nigel Warburton (2006): *The Basics of Essay Writing*. Routledge. 117 str.
6. Jake Muller (2010): *Writing in the Social Sciences: A Guide for Term Papers and Book Reviews*. Oxford University Press. 181 str.

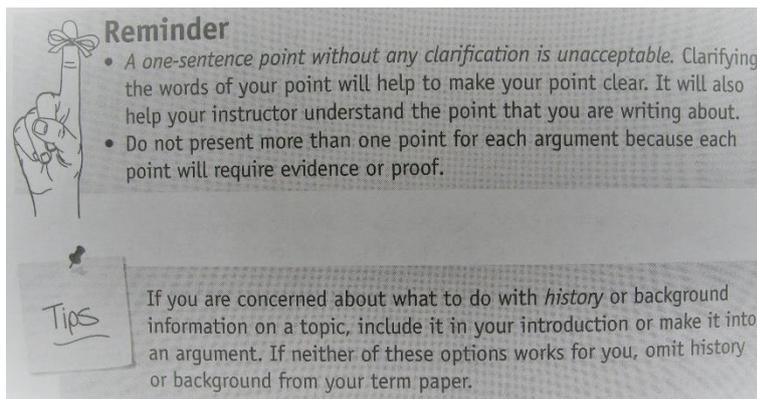
7. Allan A. Glatthorn (1998): *Writing the Winning Dissertation: A Step-by-Step Guide*. Corwin Press. 228 str.
8. James Hartley (2008): *Academic Writing and Publishing: A Practical Handbook*. Routledge. 196 str.
9. Laurie Rozakis (1999): *Writing Great Research Papers*. McGraw-Hill. 177 str.
10. Martha Davis (1997): *Scientific Papers and Presentations*. Academic Press. 296 str.

V nabor smo skušali zajeti nekaj del, ki strokovno-znanstveno pisanje obravnavajo na splošno, in nekaj del, ki so različno žanrsko specializirana, sicer pa je nastali seznam naključni – z izjemo prve knjige (Swales in Feak 2012), ki smo jo zaradi prvega avtorja, ki je v svetu eden vodilnih raziskovalcev akademskega pisanja (prim. Swales 1990; Swales 2004), pa tudi zato, ker sta avtorja pri pripravi priročnika izhajala in korpusnega gradiva, poiskali izrecno.

Za vsa dela je – pričakovano – značilen poučen, svetovalen, razlagalen ton. Členjenje na poglavja in podpoglavja je gosto, naslovi ter mednaslovi so konkretni (npr. *Prvi osnutek, Seznam literature, Podčrtne in končne opombe* (2)),¹⁰ lahko imajo tudi obliko velelnih ali vprašalnih stavkov (npr. *Upoštevaj nasprotne argumente, Zadeni ton, Izogibaj se klišejem* (5); *Kako naj izberem temo, področje ali raziskovalno vprašanje?*, *Kako naj napišem povzetek?*, *Kako naj izgleda naslovnica?* (6)). Tu in tam je mogoče naleteti na lahkotnejši stil naslovov (npr. *How do I select a subject? – Here, there, and everywhere*; *Spell it ~~Rite~~ ~~Wright~~ right* (9), *Cooling off* (4), *Good luck* (5)). Besedila vsebujejo primere, vaje, vprašanja za razmislek in priporočila za nadaljnje branje ter grafično izpostavljene nasvete in opozorila (Slika 5), včasih tudi odključnice. Značilno je pogosto obračajo k bralcu bodisi v obliki vključevanja v besedilo bodisi v obliki kažipotov (*Ko se boste poglobili v delo, boste morda ugotovili, da morate svoj predhodni načrt premisliti še enkrat.* (10); *To, ali naj v besedilo vključimo reference in zakaj /.../, obravnavamo v Poglavju osem, tu samo opozarjamo, da daje dobro umeščena in dobro izbrana referenca besedilu dodatno kredibilnost.* (1)). Ponazorilnost dopolnjujejo slike in tabele.

---

¹⁰ Zaradi gospodarnosti s prostorom smo v tem poglavju vire primerov označili s številko iz zgornjega seznama. Številka (2) torej pomeni, da so primeri iz priročnika R. Veita, Ch. Goulda in J. Clifforda (2001) *Writing, Reading, and Research*.

Slika 5: Opozorilo in nasvet v Muller (2010: 106).

Pogosto obravnavane vsebine so naslednje: izbira teme, iskanje literature in pridobivanje podatkov, navajanje ugotovitev drugih, oblikovanje lastnega razumevanja problema, bralne strategije, povzemanje, predstavitev rezultatov, opombe, argumentacija in plagiatorstvo ter tehnično oblikovanje. Izrecno za posamezne žanre pa npr. še: (a) *pri eseju*: esejsko vprašanje, začetni in zaključni stavki odstavkov, ohranjanje poante ter zagovor zaključkov; (b) *pri disertaciji*: preliminarna in dokončna izbira metodologije, etična ter pravna vprašanja, predstavitve v seminarju vključno z diapozitivi in posterji, obramba pred komisijo; (c) *pri znanstvenih člankih*: izbira revije, postopek od oddaje do objave in skupinsko avtorstvo. Nekateri avtorji skušajo bralcu pomagati tudi čez psihološke težave, ki nastopijo ob pisanju prvih ali zahtevnejših besedil (v smislu: *narediti nekaj je bolje kot nič; delajte premore; ni treba, da je vedno vse popolno (5)*).¹¹

Obravnava navedenih tem v glavnem sledi fazam pisanja, torej zaporedju od osnutka do zaključnega pregleda. Odgovori na vprašanje, kako kaj napisati oz. kaj napisati kam, so – po pričakovanju – urejeni po sestavnih delih strokovno-znanstvenih besedil, npr.:

- *Naslov*: Dober naslov pritegne in informira bralca, obenem pa mora biti natančen. Pomembno je tudi, da vsebuje katero od ključnih besed, povezanih s temo besedila.
- *Povzetek*: V povzetek sodi predstavitev ozadja, cilja, metode, rezultatov in zaključkov.
- *Uvod*: Uvod v eseju zajema esejsko vprašanje in njegove glavne implikacije ter grob oris poti do odgovorov nanj. Ali: Uvod v disertaciji zajema opis ozadja študije,

¹¹ Pretežno smo ob strani tu pustili delo (3), ki najbolj izstopa; avtor namreč v njem poglobljeno obravnava kritično branje, kar ga v tretjem delu knjige vodi v razmišljanja o ideologiji, posledično nato analizira še druge besedilne zvrsti (oglaševanje, leposlovje itd.).

raziskovalnega problema, pomembnosti raziskave za znanost, pregled metodologije in navedbo raziskovalnih omejitev ter opredelitev ključnih pojmov.

- *Opombe*: V opombe zapišemo lastna razmišljanja in komentarje, ki sicer ne sodijo v osrednje besedilo.

Ožjejezikovni vidik – v smislu izbire leksike, rabe ustaljenih besednih in stavčnih vzorcev, trpnika ipd. – je v našem naboru priročnikov najbolj izčrpen v enoti (1), medtem ko je v drugih delih bolj obrobjen oz. podan toliko, kolikor je prepleten z vsebino in procesom nastajanja besedil. V zadnjem primeru avtorji taka (pod)poglavja pogosto naslavljajo s "Stil" in vanj vpisujejo nasvete kot:

– Rozakis 1999: 99–104:

Piši preprosto in neposredno.

Uporabljal besede, ki so natančne, primerne in poznane.

Izogibaj se pogovornemu jeziku.

Izogibaj se odvečnim frazam in gostobesednosti.

Uporabljal politično korekten jezik.

– Glatthorn 1998: 112–122:

Skušaj pisati jasno.

Stavki naj delujejo zrelo.

Besedilo naj daje vtis formalnosti.

Poišči primerno ravnotežje med prepričanostjo in previdnostjo.

– Greentham 2013: 243–249:

Raje izberi kratko, preprosto besedo kot dolgo in nenavadno.

Uporabljal tvornik.

Naj pomen prenašajo samostalniki in glagoli.

Zamenjaj predložne zveze z enobesednimi predlogi.

S prehodi (v angl. npr. besede *but*, *however*, *on the other hand*, *yet* itd.) ustvari tekočnost besedila.

Omenjeni ožjejezikovno najbolj izčrpani prvi priročnik v seznamu, tj. priročnik avtorjev J. M. Swalesa in C. B. Feak, je leta 2012 izšel v 3. izdaji (prva je iz leta 1994). Pomembna novost v tej izdaji je – kot smo že izpostavili – uporaba korpusa študentskih izdelkov *Michigan Corpus*

of Upper-Level Student Papers (MICUSP, <http://www.helsinki.fi/varieng/CoRD/corpora/MICUSP/>). Korpus je nastal v letih 2004–2009 pod vodstvom U. Römer na Univerzi v Michiganu. Vsebuje 829 besedil oz. 2,6 milijona besed in je prosto dostopen prek spletnega konkordančnika (Slika 6).

MICUSP Simple BETA
Michigan Corpus of Upper-Level Student Papers

Search: include notes & references

"however" occurs 3242 times in 698 papers
(You searched in 16 disciplines at 4 levels of 7 paper types with 8 textual features)

DISTRIBUTION ACROSS DISCIPLINES

CLICK TO SELECT Result frequencies: raw per 10,000 words

Discipline	Frequency
BIO	250
CEE	100
ECO	150
EDU	200
ENG	300
HIS	250
IOE	120
LIN	220
MEC	150
NRE	180
NUR	150
PHI	200
PHY	50
POL	300
PSY	400
SOC	250

DISTRIBUTION ACROSS PAPER TYPES

CLICK TO SELECT

Paper Type	Percentage
Report	47%
Argumentative Essay	21%
Research Paper	18%
Critique	8%
Response Paper	1%
Proposal	5%
Creative Writing	1%

Showing results in 1 to 10 of 698 papers

Paper ID	Title	Discipline	Paper Type
BIO_G0_15.1	Invading the Territory of Invasives: The Dangers of Biotic Disturbance	Biology	Argumentative Essay

1 of 5 hits [Show all](#)

1. New York City, 1908: different colors of skin swirl in the great melting pot to produce a cultural medley. Now imagine such a metropolis spreading to cover every last crevice on Earth. Over time, people will weave to produce an unprecedented uniformity, once discrete identities would be lost. Our heritages will be remembered only by the history texts in the hands of our progeny. A similar effect can be observed in environmental systems: we are in danger of losing our global biodiversity to a monotonous fate. The threat of invasive species is now greater than the world has ever witnessed. The number of introductions caused by international commerce is enormous (Mooney and Cleland, 2001). Although only a small portion of emigrants survive, those survivors have aggregated to form a giant global problem of bioinvasions (Mack et al., 2000). Extensive studies have been done on many exotics, such as the zebra mussel *Dreissena polymorpha*, and their biological and ecological threats prompt human interest and intervention (Facon et al., 2006). Environmentalists advocate the awareness of invasive species and governments spend millions to purge them. **However**, species removal is not as simple as it seems; we must be aware that the removal of an invasive causes ecosystem disturbance, just like its introduction, and hasty action can cause irreparable damage to our global asset of biodiversity. Extensive and specific studies of the risks and rewards of invasive species removal should be done before any actions to control a bioinvasion.

Slika 6: Michigan Corpus of Upper-Level Student Papers: vrhnji del prikaza informacij za iskalni pogoj *however* (dostop: 1. 4. 2017).

Avtorjema priročnika je korpus omogočil analizo in vključitev realnih zgledov študentskega pisanja. Tudi zato (ob siceršnjem znanju, ki sta ga pridobila pri pedagoškem in raziskovalnem delu) obravnavata značilnosti strokovno-znanstvenega pisanja drugače kot drugi. Prim. npr. svarilo v zvezi s trpnikom, ki ga je mogoče prebrati v enem novejših priročnikov iz našega nabora, tj. v Greenham (2013: 244):

Če je mogoče, uporabite tvornik namesto trpnika. Kar prevečkrat trpnik bralce uspava, tako da samo pasivno spremljajo vaše besedilo. Tvornik je skoraj vedno bolj jasen in neposreden, zato ni potrebe /.../, da bi vsak stavek preoblikovali v trpniškega.

V nadaljevanju istega poglavja Greenham navaja tri primere, od katerih pa nobeden ni iz strokovnega besedila (prvi primer: *The party was made more enjoyable by Rita's outrageous stories / Rita's outrageous stories made the party more enjoyable.*), in na njih prepričuje bralca, da je trpnik tak, kot ga je opisal v prejšnjem odstavku. Na naslednji strani (245) sicer sledi opozorilo, da napisano še ne pomeni, da se trpnika sploh ne sme uporabljati, vendar pa je

opozorilo dopolnjeno s primerom, ki ga je mogoče razumeti kot zelo ozko dopustitev trpniške rabe, tj. zgolj rabe, pri kateri je vršilec dejanja izrazito poudarjen: *The most significant breakthrough yet in the treatment of colon cancer was achieved last month by Professor Jenkins and Dr Taylor of University College, London.*

V nasprotju s tem je prikaz rabe trpnika v Swales in Feak (2012: 119–123) brez svaril. Avtorja trpnik ponazarjata s strokovnimi zgledi, predvsem pa izhajata iz pomena, namena in kohezivnosti besedila ter dodajata žanrski komentar. Ker gre za dober primer korpusno osnovanih opisov strokovnega jezika – in ta nas v raziskavi, za katero smo pripravili študijo, še posebej zanima – ta del priročnika navajamo v nekoliko daljšem obsegu:

Trpnik igra pomembno vlogo v opisovanju postopkov. Razlog za to je razviden iz primerov /.../:

The virus strains most likely to cause disease are identified and three are selected for vaccine development. /.../

The three virus strains are then combined to create the vaccine, blended with a carrier fluid and dispensed into vials.

V zgledih gre za opis korakov, ne za navodila. Če bi hoteli napisati navodila, bi uporabili velelno obliko in z njo pokazali nujnost korakov, kot kažeta naslednja primera: /.../

1. Place eggs into egg trays with the blunt end up /.../.

2. Wipe the blunt end of each egg with 70 % ethanol /.../.

Vendar pa, če naš namen ni priprava navodil za izvedbo določenega postopka, temveč razlaga, kako se kaj naredi – v smislu procesa –, bi verjetneje napisali tako:

First, the virus strains most likely to cause diseases are identified and three are selected for vaccine development. The virus sample of each selected strains are injected into separate catches of fertilized eggs to amplify the amount of virus. /.../.

Bodite pozorni na to, da se vsaka poved nanaša na določen korak v procesu: korak identifikacije, korak priprave in korak razrešitve.

Kakšen pa bi bil učinek, če bi postopek opisali v tvorniški obliki? Kot vidite v spodnjem zgledu, se poudarek s posameznih korakov pri tvorniku premakne na vršilca dejanja. Če je oseba, ki izvaja postopek, del stavka, postane tudi nosilec znane oz. stare informacije /v smislu členitve po aktualnosti/. V tem primeru je procesnost postopka potisnjena v ozadje.

First, researchers identify the virus strains most likely to cause diseases and select three for vaccine development. Technicians inject virus sample /.../.

Seveda pa se lahko zgodi, da so različni vršilci dejanja pomemben del različnih postopkovnih korakov.

Technician 1 injects virus samples of each selected strains into separate batches of fertilized eggs to amplify the amount of virus. Technician 2 grows each virus strains separately /.../.

Pri tem je treba opozoriti, da je to besedilo zdaj bolj podobno delovni specifikaciji kot opisu postopka. /.../.

Po raziskavah sodeč, je raba zveze *s strani (by) + človeški vršilec dejanja* v formalnem akademskem pisanju precej redka, razen ko gre za opis zgodovine področja, kot v primeru:

The theory of transformational grammar was first developed by Noam Chomsky.

/Avtorja razdelek zaključujeta z ugotovitvijo (str. 123):

Trpnik omogoča ohranjanje pozornosti na vsem, kar ni vršilec dejanja, in dovoljuje tekoče podajanje idej.

To pomeni, da je trpniske strukture smiselno uporabljati tudi drugje, ne le pri opisu postopkov.

Iz celotnega kazala priročnika na Slikah 7–9, s katerim zaključujemo ta pregled, je mogoče razbrati še njegovo preostalo vsebino.

The image shows a page from a book titled 'Contents'. The page lists various sections and their corresponding page numbers. The sections are organized into units. Unit One covers an approach to academic writing, including audience, purpose, organization, style, and language focus. Unit Two covers general-specific and specific-general texts, including opening with general statements, statistics, definitions, and writing a definition. Unit Three covers problem, process, and solution texts, including the structure of problem-solution texts, mid-position adverbs, procedures and processes, and flow of ideas in a process description.

Contents	
Introduction to the Third Edition	
UNIT ONE: An Approach to Academic Writing	viii
Audience	1
Purpose and Strategy	4
Organization	6
Style	8
Language Focus: The Vocabulary Shift—Verbs	14
Language Focus: The Vocabulary Shift—Nouns and Other Parts of Speech	17
Language Focus: Other Stylistic Features	20
Flow	22
Language Focus: Linking Words and Phrases	30
Presentation	37
Positioning	48
UNIT TWO: General-Specific and Specific-General Texts	53
Opening with General Statements	55
Opening with Statistics	61
Opening with Definitions	64
Writing a Definition	65
Some Common Ways to Define in Academic Writing	65
Language Focus: Verbs in Defining and Naming	67
A Brief Look at the Elements of Formal Sentence Definitions	68
Extended Definitions	71
Variations in Definitions	74
Discussions of Schools of Thought	84
Specific-to-General Organization	89
UNIT THREE: Problem, Process, and Solution	92
The Structure of Problem-Solution Texts	100
Language Focus: Mid-Position Adverbs	101
Procedures and Processes	105
Language Focus: <i>-ing</i> Clauses to Indicate Cause and Effect	108
Language Focus: Passive Voice	115
Flow of Ideas in a Process Description	119
	125

Slika 7: Kazalo vsebine v Swales in Feak (2012): 1. del.

CONTENTS	
iv	
Language Focus: Indirect Questions	133
Introducing the Solution	137
UNIT FOUR: Data Commentary	139
Strength of Claim	139
Structure of Data Commentary	144
Location Elements and Summaries	147
Language Focus: Verbs in Indicative and Informative Location Statements	149
Language Focus: Linking <i>as</i> Clauses	152
Highlighting Statements	156
Language Focus: An Introduction to Qualifications and Strength of Claim	156
Language Focus: Specific Ways of Moderating or Qualifying a Claim	159
Organization	165
Language Focus: Comparisons	167
Concluding a Commentary	172
Language Focus: Dealing with Unexpected Outcomes or "Problems"	174
Dealing with Graphs	177
Dealing with Chronological Data	181
Language Focus: Prepositions of Time	183
UNIT FIVE: Writing Summaries	188
Considerations before Writing a Summary	189
Some Notes on Plagiarism	196
Paraphrasing	202
Careful Use of Synonyms	206
Language Focus: Identifying the Source	211
Language Focus: Summary Reminder Phrases	216
Syntheses of More than One Source	220
Language Focus: Showing Similarities and Differences	225
UNIT SIX: Writing Critiques	228
Book Reviews	230
Language Focus: Stating Opinions	239
Language Focus: Evaluative Language	242
Evaluating a Published Article	248
Language Focus: Unreal Conditionals	260
Language Focus: Evaluative Language Revisited	262

Slika 8: Kazalo vsebine v Swales in Feak (2012): 2. del.

CONTENTS	
	v
Critical Reading	
Language Focus: Beginning the Critique	265
Language Focus: Inversions	268
Reaction Papers	269
Language Focus: Non-Standard Quotation Marks (Scare Quotes)	270
A Few Thoughts on Manuscript Reviews for a Journal	274
	276
UNIT SEVEN: Constructing a Research Paper I	277
Types of Journal Publication	278
Short Communications (SCs) in Disciplines that Report Fieldwork	280
Longer Research Papers	284
Methods Sections	289
Language Focus: Linking Phrases in Methods Sections	301
Results Sections	305
Language Focus: Another Look at Location Statements	309
Language Focus: Special Verb Agreements	314
Language Focus: Making Comparisons	316
UNIT EIGHT: Constructing a Research Paper II	327
Introductions	327
Creating a Research Space	331
Language Focus: Citation and Tense	344
Language Focus: Negative Openings in Move 2	350
Language Focus: Purpose Statements and Tense	356
Discussion Sections	363
Language Focus: Levels of Generalization	371
Language Focus: Expressions of Limitation	372
Unfinished Business	378
Appendixes	390
Appendix One: The Grammar of Definitions	390
Appendix Two: Articles in Academic Writing	395
Appendix Three: Academic English and Latin Phrases	403
References	407
Index	415

Slika 9: Kazalo vsebine v Swales in Feak (2012): 3. del.

Ob koncu pregleda 10 učbenikov oz. priročnikov, ki smo jih imeli rokah v fizični obliki, je mogoče povzeti, da so si ogledana dela precej podobna in da so (z izjemo zadnjega obravnavanega) pri pravilih, nasvetih, komentarjih in zgledih, povezanih z jezikovno podobo strokovno-znanstvenih besedil, dokaj površni, včasih celo stereotipni. Njihova kakovost je sicer v sistematičnosti in številnih zgledih. Po poglobljenosti se razlikujejo, so pa vsi v sebi zaključena celota – omogočajo torej samostojen študij z branjem od začetka do konca ali pa le po posameznih poglavjih. Noben priročnik sicer ne vsebuje rešitev vaj, kar kaže na to, da so bila dela najbrž vseeno napisana z mislijo na uporabo pri delu z učiteljem. Prijazen ton daje občutek mentorskega spremljanja, katerega del je tudi spodbuda ob težkih začetkih ali prenasičenosti.

2.2 Analiza B: 20 del na Google Books

V drugem delu pregledovanja tujih učbenikov in priročnikov smo za izhodišče izbrali spletni vir **Google Books**. Tam smo zajeli dela, ki jih je vrnilo iskanje ključne besede "academic writing", in sicer tista dela, ki so učbeniška oz. priročnika (izpustili smo npr. zbornike) in za katera nam je bilo dostopno vsaj delno kazalo vsebine. Iskanje smo izvedli 30. 3. 2017.¹²

V nadaljevanju vsako od 20 del na kratko vsebinsko predstavljamo, nato pa povzemamo skupne značilnosti.

1. Stephen Bailey (2003): *Academic Writing: A Practical Guide for Students*. Routledge Falmer. 193 str.

https://books.google.si/books?id=6ZlA5rsoxjsC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

V prvem poglavju se avtor osredotoča na pripravo na pisanje (branje literature, zapiski, osnutek, zaključno branje) in posamezne dele besedil (npr. povzemanje virov, organiziranje besedila, uvod, zaključki). V nadaljnjih dveh poglavjih preide na izrazito jezikovno plat besedil; razlaga, kako ter kdaj zapišemo stavčna razmerja vzroka in posledice, primerjave, definicije, zglede, številke, kako ravnamo pri okrajšavah, prislovih, pridevnikih, trpniku, katera ločila postavljamo ipd.

---

¹² Da smo prišli do načrtovanih 20 del, smo morali pregledati 102 rezultata iskanj – več kot polovica rezultatov namreč ni omogočala predogleda s kazalom ali pa je šlo za zbornike in znanstvene monografije.

2. Ilona Leki (1998): *Academic Writing: Exploring Processes and Strategies*. Cambridge University Press. 435 str.

https://books.google.si/books?id=CPNo8MfIP_EC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtorica k pisanju najprej pristopi po delovnih fazah: kako dobiti zamisel, napisati osnutek in ga izboljšati – tj. izboljšati tudi na besedni in stavčni ravni. Sledi opis povzemanja literature, načinov citiranja in priprave seznama virov. Posebno poglavje je namenjeno še argumentiranju in pripravam na esejski izpit.

3. Janet Giltrow (2002): *Academic Writing: Writing and Reading Across the Disciplines*. Broadview Press.

https://books.google.si/books?id=GM78m3DtMQMC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtorica najprej na kratko obravnava značilnosti strokovno-znanstvenih besedil nasploh, nato pa preide k citiranju in povzemanju. Sledi obravnava definicij, nato je obširnejša pozornost namenjena različnim kategorijam bralcev (strokovnjaki, strokovni laiki itd.) in načinu njihovega branja. Predzadnje poglavje je namenjeno akademskemu stilu (zahtevnost, posploševanje, previdnost pri trditvah ipd.), zadnje pa obravnava moč znanja na primeru etnografije.

4. Lloyd Davis, Susan Beth McKay (1996): *Structures and Strategies: An Introduction to Academic Writing*. Macmillan Education. 243 str.

https://books.google.si/books?id=fu9CGNossjkC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Priročnik se začne s poglavjem o osnovnih pisnih strategijah: opisovanju, pripovedovanju in razlaganju, sledi obravnava zapisa vzroka in posledic ter argumentiranja in metodologije. Nadaljnje tri enote se osredotočajo na stil (npr. ton in objektivnost, zapis zaključkov, figurativno izražanje, opazovanje različnih žanrov), zadnji del knjige pa na strokovni jezik v družbi.

5. Derek Soles (2009): *The Essentials of Academic Writing*. Cengage Learning. 437 str.

https://books.google.si/books?id=e8IXwQUIoTQC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Priročnik se v celoti osredotoča na pisanje znanstvenega eseja. V prvem poglavju avtor opredeljuje omenjeni žanr, v nadaljnjih poglavjih pa se posveča pripravam na pisanje (tema, bralci, namen), raziskavi teme, argumentaciji, osnutku, pregledu besedila ipd.

6. Rowena Murray, Sarah Moore (2006): *The Handbook of Academic Writing: A Fresh Approach*. Open University Press. 197 str.

https://books.google.si/books?id=eV2dDlITPwK&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Knjiga ima tri dele. V prvem se avtorja posvečata opredelitvi akademskega pisanja in dvema fazama nastajanja besedil: tisti, v kateri po težjem začetku pisanje kar "teče", in tisti, ki zahteva umiritev (pregledovanje, izboljševanje). V drugem poglavju sledi npr. razmišljanje o prednostih sodelovanja in posvetovanja s kolegi, v tretjem pa to, kako lahko pisanje postane del učiteljevega oz. raziskovalčevega življenja.

7. Helen Sword (2012): *Stylish Academic Writing*. Harvard University Press. 219 str.

https://books.google.si/books?id=ZWT-zG7gqQsC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtorica elemente dobrega akademskega pisanja zajema v naslove, kot so npr.: Pametni stavki, Vabljeni naslovi, Niti zgodbe, Pokaži in povej, Žargonskost, Oblika zgradbe, Referenčne točke. V uvodu zagovarja trditve, da dober ali eleganten stil akademskega pisanja ni oksimoron, da je strokovno pisanje stilno zelo raznoliko in da so zakoreninjene trditve o brezosebnem pisanju znanstvenih del napačne.

8. Kristin Blanpain (2008): *Academic Writing in the Humanities and Social Sciences: A Resource for Researchers*. Uitgeverij Acco. 216 str.

https://books.google.si/books?id=OFUNqZa7VF4C&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Priročnik se posveča trem temam: stilu (akademska leksika, izboljšanje kohezivnosti in koherentnosti ter jasnosti in natančnosti, obvladanje pravega tona); žanrom in njihovim delom (dispozicija, znanstveni članek, ocena knjig ipd.) ter zahtevnejšim slovničnim mestom (položaj prislovov, določni in nedoločni člen, pogojni stavki, števnici in neštevnici samostalniki, trpnik, časi ipd.).

9. Steven Charles Roe, Pamela H. Den Ouden, ur. (2003): *Designs for Disciplines: An Introduction to Academic Writing*. Canadian Scholar's Press. 329 str.

https://books.google.si/books?id=Duo8EPMIqpgC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtorji v desetih poglavjih bralca poučujejo o osnovnih prvinah pisanja eseja, raziskovanju nasploha, hitrem branju, pripravi zapiskov in povzemanju, formalnosti

akademskega stila, značilnostih uvodov, oblikovanju jedrnih odstavkov, prikazu zaključkov ter končnem pregledu in lektoriranju (angl. *proofreading*).

10. Richard Stevenson (2010): *Advanced Grammar: For Academic Writing*. Academic English Publications. 232 str.

https://books.google.si/books?id=6jQ3AgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Kot je razvidno iz naslova, je priročnik izrazito slovnichen. V njem so obravnavane vrste stavkov, zahtevnejše besedne oblike (t. i. gerund, deležniki idr.), dopolnitve glagolov, predložne fraze, samostalniški stavki, indirektni predmeti, zanikanje, trpnik, časi in vid, prislovna določila (čas, kraj, način, vzrok, posledica, primerjava itd.), stavčni vzorci, oziralni stavki idr. Delo vsebuje zelo izrazito veliko primerov in vaj.

11. David Starkey (2015): *Academic Writing Now: A Brief Guide for Busy Students*. Broadview Press. 256 str.

https://books.google.si/books?id=N8-kCQAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtor odgovarja na vprašanja, kot so: kaj profesorji zares želijo, kakšno je učinkovito branje, kje v besedilu že vključiti lastno razmišljanje, kakšni so tipični tematski stavki, kako vzbuditi bralčevo zanimanje, kako oblikovati odstavek in vanj vključiti navedke, kaj sodi in kaj ne sodi v sklepno poglavje, kakšna naj bo tehnična oblika besedila ipd.

12. Luke Strongman (2013): *Academic Writing*. Cambridge Scholars Publishing. 131 str.

https://books.google.si/books?id=N9UxBwAAQBAJ&pg=PA129&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

V knjigi so obravnavane osnove pisanja eseja in pravila pisanja za splet, dalje avtor analizira retorične prvine pravnega prepričevanja ter prepričljivo retoriko v jezikovni rabi nasploh, tudi filozofijo jezika, teorijo žanrov ipd.

13. Trevor Day (2013): *Success in Academic Writing*. Palgrave, Macmillan. 215 str.

https://books.google.si/books?id=ysAcBQAAQBAJ&pg=PR10&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtor se na začetku priročnika posveča smislu in naravi akademskega pisanja. V nadaljevanju se ustavi pri različnih raziskovalnih in bralnih strategijah, nato predstavi nekaj žanrov (npr. esej, poročilo, plakat) in preide na gradnjo besedila. Osmo poglavje je posvečeno slikam, grafom in tabelam, deveto pa citiranju in plagiatorstvu. Najbolj

jezikovno je poglavje s podnaslovi, kot so: Odstavki, Stavki, Slovnica, Ločila, sledijo še praktični nasveti za rabo črkovalnika, podatkovnih zbirk, programov za beleženje enot literature ipd.

14. Bill Kirton (2012): *Brilliant Academic Writing*. Pearson. 208 str.

https://books.google.si/books?id=C64gRsMa_NAC&pg=PT4&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Priročnik je tematsko naravnano na faze pisanja: najprej odgovarja na vprašanja, kot so: kako začeti z akademskim pisanjem, kakšno je pravilno branje literature, kako si pri branju pripravljati zapiske, kakšno je ogrodje akademskih besedil in na kakšen način si je najbolje pripraviti načrt dela. V zadnjem delu priročnika so nasveti za pisanje dobrih odstavkov in stavkov, poudarjen je pomen kritičnega razmišljanja in izogibanja plagiatorstvu. Avtor zaključuje z naslovom: "Sledi ustaljenim konvencijam, a bodi sam svoj."

15. Sandra Daniel (2014): *Impactful Academic Writing*. XLIBRIS. 106 str.

https://books.google.si/books?id=gAiABAAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Knjigo sestavlja deset poglavij s povednimi naslovi: Kritično branje, Pisanje zapiskov, Priprave na pisanje, Osutek odstavkov, Kako argumentirati, Pisanje povzetka, Interpretiranje in predstavitev podatkov, Sinteza, Kako napisati seminarsko nalogo in Jezikovne konvencije.

16. Andy Gillett, Angela Hammond, Mary Martala (2009): *Inside Track to Successful Academic Writing*. Pearson. Longman. 360 str.

https://books.google.si/books?id=NcxOAQAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Uvodna poglavja priročnika so namenjena premagovanju težkega začetka, ki lahko nastopi pri pisanju, nato pa sledijo teme, kot so: načrtovanje dela, izvedba raziskave, branje in pisanje zapiskov, opisno ter kritično pisanje, osebno in reflektirano pisanje, nadgrajevanje idej drugih raziskovalcev, iskanje lastnega načina pisanja, žanrske posebnosti, predstavljanje besedila, popravljanje na podlagi odziva in končno urejanje.

17. Neil Mars (2016): *Academic Writing & Research: How to Write a Good, Strong, Important and Interesting Theses*. Robin Sacredfire. 5.520 besed (epub).

[https://books.google.si/books?id=iZexDQAAQBAJ&pg=PT1&lpg=PT1&dq=Neil+Mars+\(2016\):+Academic+Writing+%26+Research&source=bl&ots=LCwoBdfmSS&sig=9W87JQro5JkkimoGrhA_KxtkaSc&hl=sl&sa=X&ved=oahUKEwjK5u3TmojTAhUhb5oKHWVACIIQ6AEIGDAA#v=onepage&q=Neil%20Mars%20\(2016\)%3A%20Academic%20Writing%20%26%20Research&f=false](https://books.google.si/books?id=iZexDQAAQBAJ&pg=PT1&lpg=PT1&dq=Neil+Mars+(2016):+Academic+Writing+%26+Research&source=bl&ots=LCwoBdfmSS&sig=9W87JQro5JkkimoGrhA_KxtkaSc&hl=sl&sa=X&ved=oahUKEwjK5u3TmojTAhUhb5oKHWVACIIQ6AEIGDAA#v=onepage&q=Neil%20Mars%20(2016)%3A%20Academic%20Writing%20%26%20Research&f=false)

Avtor na začetku povzema zahteve akademskega pisanja ter podaja razlike med akademskim opisom in opisom sicer. Dalje predstavlja faze pisanja znanstvenega besedila, opozarja na pomembnost priprav na raziskavo in na izvedbo osnovnih nalog. Sledi izpostavitve relevantnosti raziskave za znanost, opis raziskovalne metodologije in zahtevnejših raziskovalnih nalog. Zadnje poglavje razlaga, kako pomembna je raziskovalčeva analitičnost.

18. Stephen Bailey (2015): *The Essentials of Academic Writing for International Students*. Routledge. 230 str.

https://books.google.si/books?id=qb8BCgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Po uvodnem poglavju (zakaj sploh pisati, vrste ter sestavni deli akademskega pisanja ipd.) se avtor osredotoča na kritično branje literature, izogibanje plagiatorstvu in vključevanju zgledov v besedilo. Peto poglavje je namenjeno eseju (naslov, osnutek, kako jezikovno izraziti vzrok in posledico), nadaljnjih nekaj poglavij pa zapiskom, povzemanju in parafraziranju ter navajanju virov. Preostala polovica knjige obravnava odstavke, za akademsko pisanje značilne samostalnike in pridevnike ter glagole in prislove, dalje pa npr. še rabo števil, trpnika, predlogov in ločil.

19. Andrew P. Johnson (2016): *Academic Writing: Process and Product*. Rowman & Littlefield. 186 str.

https://books.google.si/books?id=2JX4CwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Avtor na začetku priročnika predstavlja osnovne dele procesa akademskega pisanja: pridobivanje podatkov za raziskavo, osnutek in njegova nadgradnja, urejanje in prestavitve besedila drugim. V drugem poglavju sledijo podpoglavja v obliki nasvetov: Uporabljaljaj objektivni, natančen jezik; Piši enostavno; Zoži v bistveno; Izogibaj se plagiatorstvu. Tretje poglavje je najbolj jezikovno: obravnava odstavke, stavke in besede, ki tvorijo besedilne prehode, naslavljanje, slovnico, ločila, dolžino stavkov, citiranje ipd. Zadnji dve poglavji sta namenjeni opisu raziskave ter primarnemu in sekundarnemu raziskovanju pri disertaciji.

20. Arthur Asa Berger (2008): *The Academic Writer's Toolkit: A User's Manual*. Left Coats Press. 166 str.

https://books.google.si/books?id=QGLQ1mN1VPEC&printsec=frontcover&dq=academic+writing&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=academic%20writing&f=false

Prvi del knjige se posveča fazam nastajanja akademskih besedil: od zamisli prek osnutka in dodelane strukture besedila do lastnega stila. Pri strukturi in stilu avtor izpostavlja natančnost pri besedah, zgradbo in vlogo odstavkov, stavčne in besedne prehode ter mednaslove, pa tudi trud za razumljivost besedil in pomembnost iskanja lastnega načina izražanja. Preostali del knjige je namenjen različnim vrstam besedil, ki jih pišemo v akademskem okolju: dopisom, pismom, poročilom, dispozicijam, znanstvenim člankom, monografijam ter še nekaterim drugim.

Ob koncu pregleda 20 učbenikov oz. priročnikov, ki smo si jih ogledali v omejenem obsegu na Google Books, lahko povzamemo, da se tudi v njih pojavljajo teme, ki smo jih prepoznali že pri analizi besedil v I. delu, dodani so le še nekateri novi vidiki (npr. figurativno izražanje, koristi sodelovanja s kolegi, raba podatkovnih zbirk). Jezikovni podobi strokovno-znanstvenih besedil je največ pozornosti namenjene v delih s št. 1, 8 in 19, izstopajoče največ pa v delu št. 10 z naslovom *Advanced Grammar: For Academic Writing*. Akademskemu stilu je v celoti namenjeno le eno del: *Stylish Academic Writing* (št. 7). Zgolj iz kazal vsebin in skopega obsega preostalih delov priročnikov o kakovosti ni mogoče soditi, je pa opazno, da je več del (tudi že prej, v I. delu analize) izšlo pri svetovno najbolj uglednih znanstvenih založbah. Nekoliko presenetljivo je, da je bil v pregledanem obsegu samo en učbenik primarno napisan kot elektronski vir (gl. št. 17).

2.3 Sklepni komentar k poglavju

V zadnjih dveh desetletjih je število priročnikov, namenjenih učenju pisanja v akademski angleščini, skokovito naraslo. Avtorje (in založbe) je privabil globalni trg, konkurenčnost pa jih je prisilila v izpolnjevanje uporabnosti, informativnosti, nazornosti in preglednosti. Čeprav smo v vzorec zajeli le 30 učbenikov oz. priročnikov, je mogoče verjetni, da je šlo pri večini od njih za primere dobre prakse. Pod "pisanjem" ta dela pravzaprav večinoma zajemajo več vidikov nastajanja strokovno-znanstvenih del: (a) faze nastajanja besedila in naloge, povezane z njimi; (b) t. i. splošni oz. vsem takim delom skupni vsebinski del; (c) osnove metodologije in šele nato (č) jezikovno podobo. Zadnje je bilo v našem vzorcu vseobsegajoče le v treh delih: *Academic*

Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills (2012), *Advanced Grammar: For Academic Writing* (2010) in *Stylish Academic Writing* (2012). Žanrsko je sicer največ priročnikov posvečenih eseju, disertaciji ali znanstvenim člankom, namenjenim objavi.

Ogled vsebin visokošolskih predmetov, posvečenih strokovnemu ubesedovanju na tujih univerzah, smo tu le načeli, zato bi bil najprej potreben temeljite nadgradnje, lahko pa dodamo, da smo med spletnim iskanjem našli zelo veliko predmetov in tečajev, ki strokovni jezik poučujejo kot tuji jezik. Organizacije, ki izvajajo take tečaje, so tako jezikovni centri znotraj univerz (npr. *University of Oxford Language Centre*, *Universität Stuttgart Sprachzentrum*) kot seveda tudi zasebni ponudniki. Ob angleškem je v tem pogledu izredno dobro organiziran nemški prostor.

SKLEP

S pregledom vsebin predmetov, povezanih s tvorjenjem strokovno-znanstvenih besedil na slovenskih in tujih univerzah, vključno s sezname literature, navodili za izdelavo diplomskih del ter učbeniki in priročniki, smo pridobili osnovne podatke o tem, kako se pri nas in (v omejem obsegu) po svetu na visokošolski ravni ta hip lotevamo poučevanja pomembnega elementa vsakega jezika: njegove strokovno-znanstvene zvrsti.

Kar smo ugotovili, kaže dokajšnjo primerljivost slovenskega prostora s tujim, potrdila pa se je tudi predpostavka iz projektne prijave, namreč ta, da je za slovenski strokovno-znanstveni jezik nujno potreben bolj celosten in sodoben opis, ki bi po možnosti temeljil na korpusnem gradivu.

Segment, ki je pri nas že zdaj dobro razdelan, so t. i. tehnična navodila za navajanje virov in literature. Obenem že obstaja več priročnikov, ki pregledno in poljudno obravnavajo teme, kot so: osnove metodologije, koraki, ki jih je treba opraviti pri vsakem raziskovalnem delu, prikaz podatkov v obliki tabel in grafov ipd. Idealno bi sicer bilo, če bi nastalo vsaj še eno tako delo – delo, ki bi bilo po zgledu Swales in Feak (2012) v smislu zgoraj navedeni jezikovnih vsebin sistematično, napisano v prijaznem tonu ter dopolnjeno z različnimi vajami (vključno z rešitvami), pa hkrati tudi prosto spletno dostopno (ali morda celo zasnovano kot e-knjiga). S takim delom bi si lahko pomagali tako učitelji, ki na različnih fakultetah izvajajo predmete, povezane s strokovno-znanstvenim ubesedovanjem v slovenščini, kot tudi študenti sami, če takega predmeta v svojem študijskem programu nimajo (in takih programov je na javnih slovenskih univerzah – kot je razvidno iz Lengar Verovnik, Logar, Kalin Golob (2013) – zaenkrat še večina).

LITERATURA

- Ammon, Ulrich, ur. (2001): *The Dominance of English as a Language of Science*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Biber, Douglas, in Federica Barbieri (2007): *Lexical Bundles in University Spoken and Written Registers*. *English for Specific Purposes* 26 (3): 263–286.
- Coxhead, Averil (2000): *A New Academic Word List*. *TESOL Quarterly* 34 (2): 213–238.
- Crystal, David (2010): *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gardner, Dee, in Mark Davies (2013): *A New Academic Vocabulary List*. *Applied Linguistics* 35 (3): 305–327.
- Groom, Nicholas (2005): *Pattern and Meaning Across Genres and Disciplines: An Exploratory Study*. *Journal of English for Academic Purposes* 4 (3): 257–277.
- Hewings, Ann, in Martin Hewings (2001): *Anticipatory It' in Academic Writing: An Indicator of Disciplinary Difference and Developing Disciplinary Knowledge*. Martin Hewings, ur.: *Academic Writing in Context: Implications and Applications*. Birmingham: University of Birmingham Press. 199–214.
- Hyland, Ken (2008): *As Can Be Seen: Lexical Bundles and Disciplinary Variation*. *English for Specific Purposes* 27 (1): 4–21.
- Jenkins, Jennifer, in Constant Leung (2013): *English as a Lingua Franca. The Companion to Language Assessment*. John Wiley & Sons. DOI: 10.1002/9781118411360.wbcla047.
- Lengar Verovnik, Tina, Nataša Logar in Monika Kalin Golob (2013): *Slovenščina kot strokovni jezik na slovenskih univerzah*. Dostopno prek: http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/raziskave-analize/slovenski_jezik/Slovenscina_kot_strokovni_jezik_na_slovenskih_univerzah_01.pdf.
- Paquot, Magali (2010): *Academic Vocabulary in Learner Writing: From Extraction to Analysis*. London: Continuum.
- Swales, John M. (1990): *Genre Analysis: English in Academic and Research Settings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, John M. (2004): *Research Genres: Explorations and Applications*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Verovnik, Tina, in Nataša Logar (2001): *Zgradba zaključnega strokovnega in znanstvenega dela*. Logar, Nataša, in Tina Verovnik, ur.: *Nastajanje strokovnih in znanstvenih besedil: med pisanjem in družbenim kontekstom*. Ljubljana: Študentska založba. 20–35.

PRILOGE

Priloga 1: Navodila za pripravo diplomskih in sorodnih del fakultet Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in Univerze v Novi Gorici

V prilogi podajamo povezave do spletnih strani, na katerih so navodila. Do njih smo nazadnje dostopili 27. 12. 2017. Če so bila navodila ločena po vrsti zaključnega dela (diplomsko delo, magistrsko delo, disertacija, stari programi, novi programi, specializacije, študijski izdelek), smo izbrali navodila za diplomsko delo oz. zaključno delo po 1. bolonjski stopnji študija. Pravilnikov o diplomiranju v ta razvid nismo vključili.

Seznam ima naslednjo razporeditev:

Za imenom univerze (zaporedje je enako zaporedju v naslovu priloge) so fakultete razvrščene po abecednem vrstnem redu. Na prvem mestu je naslov dokumenta ali poimenovanje povezave, pod katero je dokument objavljen, sledi spletni naslov. Za spletnim naslovom je pri obsežnejših in bolj podrobnih navodilih, ki obravnavajo več različnih pravi priprave diplomskega dela, dodana kljukica. Če dokumenta ni bilo mogoče najti ali ne obstaja, je ta ugotovitev zapisana takoj pod imenom fakultete, morebitne druge opombe pa sledijo za povezavo.

UNIVERZA V LJUBLJANI (23 fakultet)

1. Biotehniška fakulteta

Navodila za pripravo diplomskih in podiplomskih izdelkov na BF, <http://www.bf.uni-lj.si/knjiznice/priprava-diplomskih-in-podiplomskih-del/> ✓

2. Ekonomska fakulteta

Navodila za izdelavo zaključnih nalog, http://www.ef.uni-lj.si/media/document_files/izobrazevanje/dodiplomsko/Navodila_za_izdelavo_zakljucnih_nalog.pdf ✓

3. Fakulteta za arhitekturo

Navodila za pripravo diplomskega dela na Prvostopenjskem univerzitetnem študijskem programu Urbanizem, http://www.fa.uni-lj.si/filelib/11_urbanizem/2015-2016/02_urbanizem_navodila_za_diplomsko_delo_fa.pdf ✓

4. Fakulteta za družbene vede

Navodila za pisanje in oblikovanje strokovno-znanstvenih del FDV, https://www.fdv.uni-lj.si/docs/default-source/dodiplomski-studij-1-stopnje/navodila-za-pisanje-in-oblikovanje-strokovno-znanstvenih-del-fdv_2017.pdf?sfvrsn=18 ✓

5. Fakulteta za elektrotehniko

Navodila in predloga za izdelavo diplomskega in magistrskega dela, <http://www.fe.uni-lj.si/mma/Navodila-in-predloga-za-izdelavo-diplomskega-in-magistrskega-dela/2017112214340402/> ✓

6. Fakulteta za farmacijo

Navodila za izdelavo in pisanje diplomske/magistrske naloge, <http://www.ffa.uni-lj.si/fileadmin/datoteke/Dekanat/Studij/DiplomskaMagistrskaNaloga.pdf> ✓

7. Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo

Navodila za oblikovanje visokošolskih del na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo in navajanje virov, <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=88975> ✓

8. Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

Navodila za pisanje diplomskega dela, http://www.fkkt.uni-lj.si/fileadmin/datoteke/2-%C5%Aotudij/1-Bolonjski_programi_1_stopnje/4-Pravilniki/Priloga_3_-_Navodila_za_pisanje_diplomskega_dela.pdf

9. Fakulteta za matematiko in fiziko

MAT: Kaj se pričakuje od zaključnega dela, <http://www.fmf.uni-lj.si/storage/26715/Kaj%20se%20pri%C4%87akuje%20od%20zakljucnega%20dela.pdf>; Navodila za pripravo dela diplomskega seminarja (bolonjski programi, 1. stopnja), <http://www.fmf.uni-lj.si/si/knjiznica-matematicna/Bol-prog-1/navodila-dipl-bol/>
FI: Navodila za pripravo zaključne naloge - bolonjski program, 1. stopnja, <http://www.fmf.uni-lj.si/si/knjiznica-fizikalna/Navodila-zaklj/>

10. Fakulteta za pomorstvo in promet

Navodila za oblikovanje diplomskih, specialističnih, magistrskih in doktorskih del, http://www.fpp.uni-lj.si/studenti/diploma/navodila_za_izdelavo/2012051708585767/

11. Fakulteta za računalništvo in informatiko

Izdelava diplomske naloge, <http://www.fri.uni-lj.si/si/izobrazevanje/informacije/pravilniki/> ✓

12. Fakulteta za socialno delo

Kako napišem diplomsko delo, http://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/dokumenti/pravila_pravilniki/urejanje_studijskih_besedil/ ✓

13. Fakulteta za strojništvo

Navodila za izdelavo in oblikovni izgled zaključnih nalog/diplomskih/specialističnih/magistrskih del na FS, [http://www.fs.uni-](http://www.fs.uni-lj.si/studijska_dejavnost/aktualne_informacije_za_studente/obvestila_za_studente_i%20ii%20in_iii%20stopnje/2015052610193221/)

[lj.si/studijska_dejavnost/aktualne_informacije_za_studente/obvestila_za_studente_i%20ii%20in_iii%20stopnje/2015052610193221/](http://www.fs.uni-lj.si/studijska_dejavnost/aktualne_informacije_za_studente/obvestila_za_studente_i%20ii%20in_iii%20stopnje/2015052610193221/) ✓

14. Fakulteta za šport

Navodila za izdelavo projekta in diplomskega dela na študijskih programih prve stopnje,

<https://www.fakultetazasport.si/mma/-/2017040509311912/> ✓

15. Fakulteta za upravo

Navodila za pisanje diplomskega in magistrskega dela, [http://www.fu.uni-lj.si/fileadmin/usr-](http://www.fu.uni-lj.si/fileadmin/usr-files/Referat/Pravilniki_in_navodila/20160325_NavodilaPisanjeDiplomskegaMagistrskegaDela.pdf)

[files/Referat/Pravilniki_in_navodila/20160325_NavodilaPisanjeDiplomskegaMagistrskegaDela.pdf](http://www.fu.uni-lj.si/fileadmin/usr-files/Referat/Pravilniki_in_navodila/20160325_NavodilaPisanjeDiplomskegaMagistrskegaDela.pdf) ✓

16. Filozofska fakulteta

Tehnična priporočila za izdelavo magistrskega dela, [http://www.ff.uni-](http://www.ff.uni-lj.si/sites/default/files/Dokumenti/Studij/magistrski_studij/dokumenti/tehnica_priporocila_za_izdelavo_magistrskega_dela_1.pdf)

[lj.si/sites/default/files/Dokumenti/Studij/magistrski_studij/dokumenti/tehnica_priporocila_za_izdelavo_magistrskega_dela_1.pdf](http://www.ff.uni-lj.si/sites/default/files/Dokumenti/Studij/magistrski_studij/dokumenti/tehnica_priporocila_za_izdelavo_magistrskega_dela_1.pdf)

17. Medicinska fakulteta

Navodil ni, ker se študij na 1. in 2. stopnji zaključi z izpitom.

18. Naravoslovnotehniška fakulteta

Navodila za izdelavo zaključnega dela na I. in II. stopnji, [http://www.ntf.uni-lj.si/ntf/wp-](http://www.ntf.uni-lj.si/ntf/wp-content/uploads/sites/2/2015/04/Navodila_za_izdelavo_zakljucnega_dela_na_1_in-2_stopnji_OG_OGRO_OMM.pdf)

[content/uploads/sites/2/2015/04/Navodila_za_izdelavo_zakljucnega_dela_na_1_in-2_stopnji_OG_OGRO_OMM.pdf](http://www.ntf.uni-lj.si/ntf/wp-content/uploads/sites/2/2015/04/Navodila_za_izdelavo_zakljucnega_dela_na_1_in-2_stopnji_OG_OGRO_OMM.pdf)

19. Pedagoška fakulteta

Predpisana oblika diplomskega dela "Pravilnika o diplomskem delu za nove študijske

programe", [http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Referat/vpis12-](http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Referat/vpis12-13/PREDPISANA_OBLIKA_DIPLOMSKEGA_DELA-novi_programi.pdf)

[13/PREDPISANA_OBLIKA_DIPLOMSKEGA_DELA-novi_programi.pdf](http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Referat/vpis12-13/PREDPISANA_OBLIKA_DIPLOMSKEGA_DELA-novi_programi.pdf)

20. Pravna fakulteta

Priprava diplomskega dela, <http://www.pf.uni-lj.si/i-stopnja/diploma-22421/priprava-diplomskega-dela/>

21. Teološka fakulteta

Navodila za navajanje literature, http://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Diplomsko%20in%20magistrsko%20delo/navodila_za_navajanje_literature.pdf

22. Veterinarska fakulteta

Navodil ni, ker se študij na 1. in 2. stopnji zaključi z izpitom.

23. Zdravstvena fakulteta

Navodila za pripravo seminarske naloge in diplomskega dela, http://www2.zf.uni-lj.si/images/stories/Studij/Pravilniki/navodila_za_pripravo_sem_in_dipl_dela.pdf ✓

UNIVERZA V MARIBORU (17 fakultet)

1. Ekonomsko-poslovna fakulteta

Priročnik Navodila za izdelavo pisnih del na Ekonomsko-poslovni fakulteti, http://www.epf.um.si/fileadmin/user_upload/Referat/Dodiplomski/BOLONJSKI/Diplomiranje_in_zakljucitev_studija/Navodila_za_oblikovanje_pisnih_del_na_EPF.pdf ✓

2. Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko

Navodila za pisanje zaključnih del na študijskih programih prve in druge stopnje UM FERI, <https://feri.um.si/studij/zakljucna-dela/>

3. Fakulteta za energetiko

Navodila za izdelavo zaključnega dela na 1. in 2. stopnji študija na UM FE, <https://www.fe.um.si/za-studente/splosni-akti.html> ✓

4. Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo

Navodila za izdelavo diplomskega dela, <https://www.fgpa.um.si/studenti/navodila-in-pravilniki/diplomsko-delo/Strani/default.aspx> (spodaj)

5. Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

Predloge z navodili za pisanje diplomskega dela, <http://www.fkkt.um.si/sl/dokumenti>

6. Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede

Navodila za oblikovanje diplomskih del na I. in II. stopnji,

<http://www.fkbv.um.si/fkbv/files/dokumenti/pravilniki/NAVODILA%20ZA%20OBLIKOVANJE%20DIPLOMSKIH%20DELA.pdf>

7. Fakulteta za logistiko

Navodila za pripravo pisnih del na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru,

<http://fl.um.si/wp-content/uploads/2013/09/Navodila-za-izdelavo-pisnih-del-na-FL-UM.pdf> ✓

8. Fakulteta za naravoslovje in matematiko

Navodila o postopkih prijave, izdelave in zagovora diplomskega dela na dodiplomskih študijskih programih Fakultete za naravoslovje in matematiko UM, <http://www.fnm.um.si/wp-content/uploads/2017/03/NAVODILA-O-POSTOPKU-PRIJAVE-IN-IZDELAVE-DIPLOMSKEGA-DELA-2014-12.pdf>

9. Fakulteta za organizacijske vede

Navodila za izdelavo diplomskega dela,

<http://www.fov.uni-mb.si/sl/studij/bolonjski-studij-zakljucna-dela/diplomiranje>

10. Fakulteta za strojništvo

Navodila za pripravo diplomskega dela,

http://www.fs.um.si/fileadmin/Documents/FS/Studij/Dokumentarno_sredisce/1_DIPL_-_Navodila_za_pripravo_del/Navodila_za_pripravo_diplomskega_dela_FS-2015-konna_verzija_1_.pdf ✓

11. Fakulteta za turizem

Navodila za pripravo diplomskih in magistrskih del na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru,

http://ft.um.si/sites/ft.um.si/files/navodila_za_pripravo_zakljucnih_del_na_ft_um_24-11-2015.pdf

12. Fakulteta za varnostne vede

Navodila za izdelavo zaključnega dela na dodiplomskem, magistrskem in doktorskem študijskem programu Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru,

<http://www.fvv.um.si/files/fvv/userfiles/dokumenti/Navodilo-za-izdelavo-zakljucnega-dela-2012.pdf>

13. Fakulteta za zdravstvene vede

Priprava dispozicije, diplomskega dela in zagovora, <http://www.fzv.um.si/priprava-dispozicije-diplomskega-dela-zagovora-o>

14. Filozofska fakulteta

Priročnik za izdelavo zaključnih del, <http://www.ff.um.si/dotAsset/61609.pdf> ✓

15. Medicinska fakulteta

Navodil ni, ker se študij na 1. in 2. stopnji zaključí z izpitom.

16. Pedagoška fakulteta

Priročnik za izdelavo diplomskega dela,

http://www.pef.um.si/content/Studij/Stari/Diploma/Prirocnik_diplomsko_delo3.pdf ✓

17. Pravna fakulteta

Navodila za izdelavo diplomskega dela,

http://www.pf.um.si/site/assets/files/1084/diplomsko_delo_navodila_b1_finale_junij_2016.pdf

UNIVERZA NA PRIMORSKEM (7 fakultet)

1. Fakulteta za humanistične študije

Navodila za izdelavo zaključnega dela (štud. progr. 1. stopnje), <http://www.fhs.upr.si/sl/o-fakulteti/interni-akti> (povezava v času našega ogleda ni delovala)

2. Fakulteta za management

Navodila za oblikovanje pisnih izdelkov, http://www.fm-kp.si/Files/Izobrazevanje/Pravilniki/P1-Navodila_za_oblikovanje_pisnih_izdelkov_cistopis.pdf

3. Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo

Navodila za pripravo zaključne naloge Univerze na Primorskem, Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo, <http://www.famnit.upr.si/sl/resources/files/o-fakulteti/pravilniki-obrazci/navodilzapripzaknalogefamnit2015.pdf>

4. Fakulteta za grajeno okolje

Podatka ni bilo mogoče najti.

5. Pedagoška fakulteta

Smernice za izdelavo zaključnih del, http://www.pef.upr.si/studenti/zakljucek_studija/2011011812311767/ ✓

6. Fakulteta za turistične študije – Turistica

Podatka ni bilo mogoče najti.

7. Fakulteta za vede o zdravju

Navodila za pripravo pisnih izdelkov na UP Fakulteti za vede o zdravju,

http://www.fvz.upr.si/sites/default/files/navodila_za_pripravo_pisnih_izdelkov_na_up_fakulteti_za_vede_o_zdravju_201603_v6_.pdf ✓

UNIVERZA V NOVI GORICI (5 fakultet, brez visokih šol)

1. Fakulteta za znanosti o okolju

Navodila za pisanje diplome,

http://www.ung.si/media/storage/cms/attachments/2014/12/14/17/01/17/navodila_za_pisanje_diplome_zadnje_z_glavo.pdf
(dokument je bil v času našega dostopa viden samo do 2. strani)

2. Poslovno-tehniška fakulteta

Navodila za pripravo diplomskega dela s pravili o postopku za prijavo in zagovor,

http://www.ung.si/media/storage/cms/attachments/2015/12/29/10/08/03/dipl-vzorec-navodila-ptf_09.pdf ✓

3. Fakulteta za naravoslovje

Vzorec diplomskega dela, <http://www.ung.si/sl/studij/fakulteta-za-naravoslovje/studij/diplomske-naloge/>

4. Fakulteta za humanistiko

Primer naslovne strani, <http://www.ung.si/sl/studij/fakulteta-za-humanistiko/studij/diplomska-dela/>

5. Fakulteta za podiplomski študij

Naslovnica disertacije, Naslovnica magistrskega dela, <http://www.ung.si/sl/studij/fakulteta-za-podiplomski-studij/studij/doktorske-disertacije-in-magistrska-dela/>

***

**Priloga 2: Navodila za oblikovanje visokošolskih del na Fakulteti za gradbeništvo in
geodezijo in navajanje virov: kazalo vsebine**

Beseda avtorjev	5
UVOD	6
1 SPLOŠNA NAVODILA ZA OBLIKOVANJE VISOKOŠOLSKEGA DELA.....	7
1.1 Velikost in oblika visokošolskega dela.....	7
1.2 Robovi.....	7
1.3 Jezik	7
1.4 Pisava	7
1.5 Označevanje poglavij.....	8
1.6 Številčenje strani.....	8
1.7 Sprotni naslov	8
1.8.1 Preglednice	9
1.8.2. Slike	10
1.8.3 Načrti in karte	12
1.9 Priloge	13
1.10 Veličine in enote	15
1.11 Matematični izrazi	16
1.12 Algoritem	17
1.13 Latinska imena.....	17
1.14 Opomba pod črto	18
2 OBLIKOVANJE PLATNICE IN UVODNIH STRANI.....	19
2.1 Ovirtek (platnice) zaključnega izdelka	19
2.2 Naslovna stran.....	19
2.3 Stran za popravke ,Errata	20
2.4 Stran z izjavami	20
2.5 Bibliografsko-dokumentacijska stran z izvodčkom.....	21
2.6 Stran za posvetilo in zahvalo	21
2.7 Kazalo visokošolskega dela	21
2.8 Kazala preglednic , grafikonov, slik in prilog	22
2.9 Okrajšave in simboli.....	22
2.10 Slovar manj znanih besed in tujk	22
3 NAVAJANJE VIROV V VISOKOŠOLSkih DELIH NA UL FGG IN PRIMERI	23
3.1 Osnovni pojmi.....	23
3.2 Splošni napotki.....	24
3.2.1 Harvardski sistem navajanje virov.....	25
3.2.2 Sistem APA –navajanje s številkami.....	26

4 PRIMERI NAVEDB V POGlavJU VIRI	28
4.1 Monografija	28
4.1.1 Klasična monografija, učbenik	28
4.1.2 Elaborati, študije	28
4.1.3 Visokošolska dela (diplomske naloge, magistrska dela, doktorske disertacije)	29
4.1.4 Monografija s sekundarnim avtorstvom	29
4.1.5 Monografija v več jezikih v enem zvezku ali z večjezičnim naslovom in podnaslovu	29
4.1.6 Referenčna literatura	30
4.1.7 Poglavje v (elektronski) monografiji	30
4.1.8 Posebni primeri	30
4.1.8.1 Primer navajanja več poglavij iz iste monografije	30
4.1.8.2 Primer navajanja objave na več posameznih straneh monografije	30
4.2 Članki in sestanki	30
4.2.1 Članek v periodični publikaciji (reviji, časopisu)	30
4.2.2 Članek v nadaljevanjih	31
4.2.3 Članek v drevnem časopisu	31
4.3 Članek z identifikatorjem DOI	31
4.4 Prispevek v zborniku posvetovanja	31
4.4.2 Prispevek posvetovanja, objavljen v (tematski) številki revije	32
4.5 Navajanje pravilnikov, zakonov in standardov	32
4.5.1 Pravilniki, zakoni	32
4.5.2 Standardi	33
4.5.3 Patenti	33
4.5.4 Statistični podatki	34
4.6 Elektronski viri	34
4.6.1 Objave na svetovnem spletu	34
4.6.2 Elektronska sporočila	35
4.6.3 Blogi	35
4.7 Navajanje programske opreme	35
4.8 Posredno citiranje	35
4.9 Ne objavljeni viri	36
VIRI	37
PRILOGE	39